

Inleiding

Sinds medio jaren 1980 volgt SOVON de aantalontwikkeling van de Nederlandse broedvogels. Door middel van steekproeven streeft men naar een landdekkend overzicht. Het Broedvogel Monitoring Project (BMP) houdt in dat een betrekkelijk klein gebied (10-250 hectare) gedurende een lange tijd wordt bemonsterd op alle aanwezige broedvogels. In 2004 en 2005 werd voor het biotoop brakwaterschor in Saeftinghe het eerste proefvlak (deelgebied 7) aangepakt. Na deze proef werd in 2006 gestart met vier plots: in totaal 160 hectare, 7.2 % van het begroeide deel. In 2010 is op verzoek van en in samenwerking met Stichting Het Zeeuwse Landschap in het uiterste oosten een vijfde plot ingebracht van 40 hectare met veel riet. Het gemonitord deel van Saeftinghe – 200 hectare ofwel 8.9 % van het begroeide deel - is daarmee meer representatief geworden. Om dit project op lange termijn te kunnen volhouden, is een werkgroep opgericht, die opereert onder de vleugels van de Vogelwerkgroep van Natuurbeschermingsvereniging De Steltkluit, met medewerking van Stichting Het Zeeuwse Landschap, de beheerder van het gebied.

Gebied

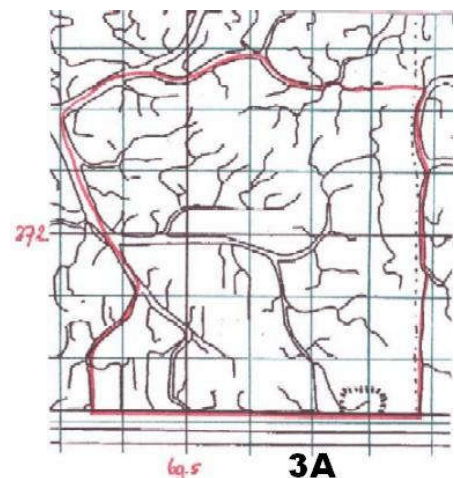
Het Verdrongen Land van Saeftinghe is een getijdengebied binnen het estuarium van de Westerschelde. Twee maal daags loopt het gebied vol met water (hoogwater) en twee maal daags valt het grootste gedeelte droog (laagwater). De tijden waarop dat gebeurt, schuiven dagelijks een vijftigtal minuten op. Daarbij is er dagelijks een relatief hoog hoogwater en een lager hoogwater. De waterstanden variëren er van dag op dag met twee keer per maand een doortij en een springtij. Het verschil tussen hoogwaterspring en hoogwaterdoodtij bedraagt ruim 1 meter. Het tijverschil varieert tussen 3,5 en 7 meter. Bovendien kan de wind hier nog gemakkelijk tot 1 meter afhalen of bijtellen. Bij springtij kan het gebeuren dat het schor volledig onder water komt, alhoewel dat tot voor kort gedurende het broedseizoen zelden voorkwam. De laatste jaren is een tendens waarneembaar waarbij ook gedurende het broedseizoen met springtij de meeste lagere delen onder water komen te staan. Dit alles beperkt de betreding. Saeftinghe is daardoor niet exact conform de voorschriften van SOVON te inventariseren. Sedert 1997 wordt circa een derde van het gebied begraasd door rundvee.

Gebied 3A (30 ha.)

In dit plot is een overgang van intensief begraasd en vertrapt schor - met bulten-slenken-systeem - naar extensief begraasd. Rondom de vluchtheuvel, langs de dijk en bij de Rijksdam is de begrazing intensief. De weinig begraasde noordwestelijke helft, kenmerkt zich door een relatief oud reliëfrijke landschap van met zeebies begroeide kommen en hoge met zeekweek (en een toenemend aantal ruderaal planten)

begroeide oeverwallen, een rietveld en een uitbreidend aantal rietplukken. Enkele vlieren proberen sedert 2014 vaste voet te krijgen op een oeverwal. Het gebied wordt regelmatig bij excursies doorkruist of gepasseerd. Een onregelmatig gebruikt pad loopt van het noordoosten naar het zuidwesten. Van het getij heeft men buiten de springtijperioden weinig overlast. Tijdens de twee uur rondom HW is er wat hinder. In 2007 en 2009 is 200 meter van de Rijksdam opgehoogd. Afwatering van het zuidoostelijke deel vindt sindsdien plaats door enkele buizen onder de dam door. Het plot wordt vanuit de aangrenzende polder intensief door vossen belopen.

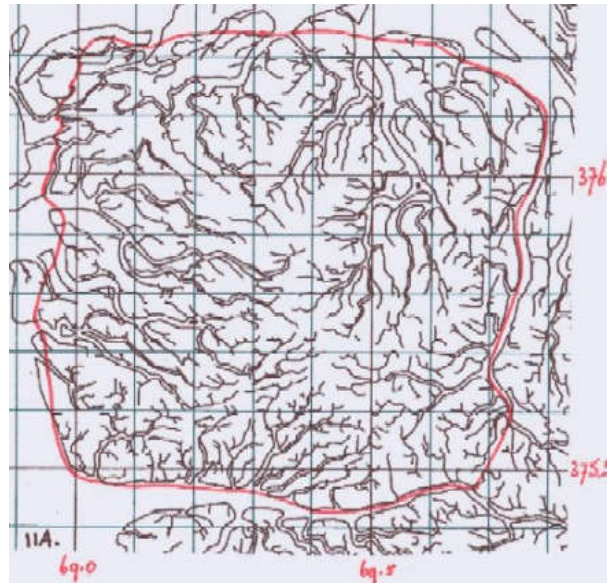
Gebied 7A (38 ha.)

Dit gebied is verpacht voor begrazing maar in de praktijk komen er weinig koeien en dan beperkt tot de naaste omgeving van de Rijksdam. De noordelijke helft en de Rijksdam worden intensief gebruikt bij excursies en hier liggen paden. In het zuiden en oosten is er het normale patroon van kommen, oeverwallen en tamelijk diepe modderige geulen. In de lengterichting ligt een uitgestrekt kommengebied (de waterscheiding) met veel zeebies en zeeaster. Daar schieten (nieuwe) rietplukken op.

Twee ervan, met een wat grotere omvang, zijn enkele decennia oud. De noordelijke helft kenmerkt zich door vegetatie van relatief jong schor en ondiepe, meer zandige geulen. Langs de IJskelder vindt afslag plaats met gemiddeld 1 meter per jaar. Van de noordoostelijke hoek is bij de ingang van de Rottegeul in twee jaar tijd ruim 1ha. schor verdwenen. Het gebied is licht tijafhankelijk. Er is redelijk wat vossenactiviteit.

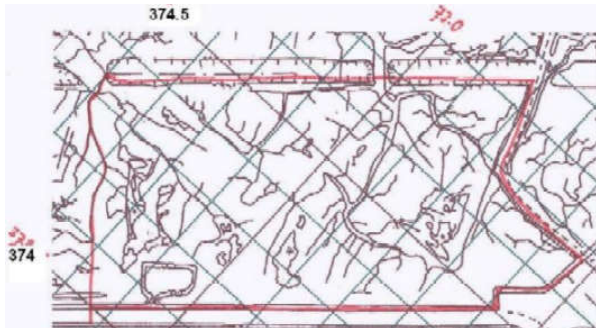
Gebied 11A (60 ha.)

De Marlemontse Plaat grenst aan de Westerschelde. Was er voordien nog aangroei, sedert 1995 staan de noordelijke en westelijke randen bloot aan forse erosie met enkele meters jaarlijks. De geulen echter groeien in een snel tempo terrasvormig dicht. Het is een oud schor met uitgestrekte kommen in het midden en ondiepe geulenstelsels met overwegend zandige bodems. Het gebied wordt niet beweide en incidenteel (langs de westrand) bezocht door excursies. Er zijn diverse rietplukken die zich langzaam uitbreiden en elk jaar komen er nieuwe bij. Een stormtij kan deze evenwel flink aantasten of doen verdwijnen. Gedurende het winterhalfjaar worden grote en/of kleine veekpakketten afgezet. Het plot is sterk getijafhankelijk doordat het op ongeveer 1.5 uur loopafstand ligt van Emmadorp. Doordat de geulen ondiep zijn, is overtijen met hoogwaterdoodtijd mogelijk. Het gebied wordt regelmatig door vossen uit een naburige burcht belopen.

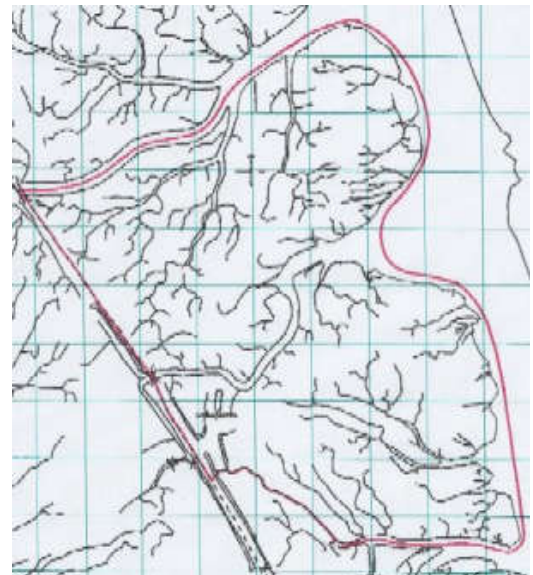
Gebied 13A (32 ha.)

Het plot maakt deel uit van het intensief met koeien beweidde lichtbrakke deel tussen de Gasdam en de Zanddam. De Zanddam heeft de kenmerken van een hoge, zandige, droge oeverwal. Er zijn hier geen excursies. De grasmat is kort en bestaat overwegend uit zilt rood zwenkgras. Karakteristiek zijn lage, droge oeverwallen met daartussen modderige kommen (met of zonder zeebies of Engels slijkgras) en plassen met stagnerend water die, tijdens een periode van opeenvolgende lage hoogwaters en het uitblijven van regenval, kunnen opdrogen. Het aantal rietplukken breidt uit. Langs de Gasdam ligt een strook angespoeld dood plantenmateriaal (veek) met een ruderaal vegetatie. Het gebied is nauwelijks tijafhankelijk. In de Gasdam bevinden zich enkele vossenburchten. Het plot wordt zeer intensief door vossen belopen.

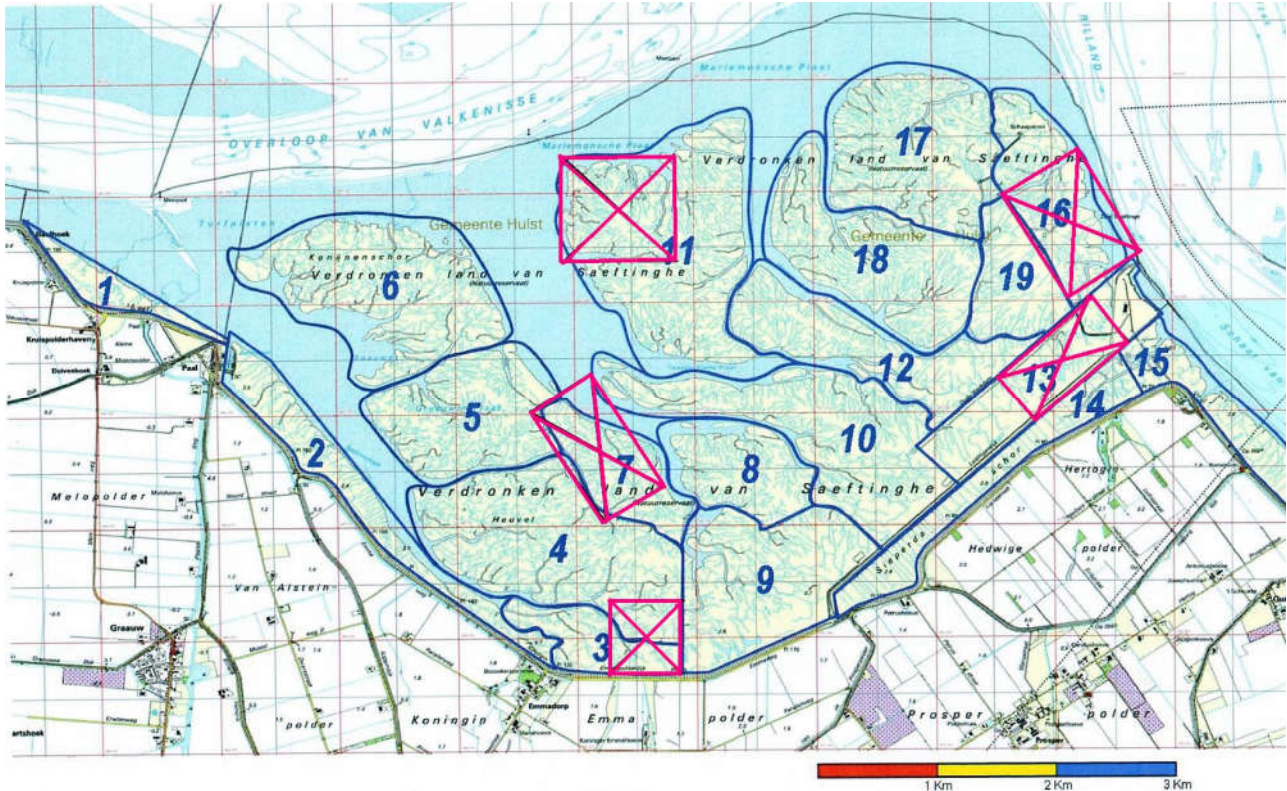
Gebied 16A (40 ha.)

Vanaf de voormalige schapendam die de westgrens vormt, vindt extensief begrazing plaats met runderen langs de grote geulen. Er is een lage stelle waarop tot 1997 een schaapskooi stond. Tot 1993 graasden er schapen en was er een mozaïek van kleine en grote kweldergrasweiden tussen vegetaties met Engels slijkgras, zeebies, zeeaster en vanaf circa 1975 ook riet. Na 1993 domineert riet - niet alleen in presentie maar ook in hoogte (tot drie meter). De rietvelden zijn niet aaneengesloten. Tijdens stormtijden slaan grote stukken plat waarna het enkele jaren duurt eer de vegetatie zich door de dikke mat van dood plantenmateriaal heeft heroverd. Het kweldergras en zilt rood zwenkgras langs de grote geulen maakt plaats voor zeekweek. In het oosten en in de mondingen van de grote geulen is de erosie van de schorranden sedert circa 2010 aanzienlijk toegenomen (tot soms enkele meters per jaar). Het plot wordt regelmatig door vossen bezocht, het meest frequent nabij de dam, waarin dit jaar ook een burcht aanwezig was.

Werkwijze

Gezien de ervaringen van voorgaande jaren zijn in maart geen tellingen verricht. De inventarisatieperiode liep tot 1 augustus. Alle plots zijn gedurende deze periode minimaal acht maal geïnventariseerd. In elk plot is gestreefd naar minimaal één nachtelijke telling met behulp van geluidsapparatuur. Dit is in 2014 in alle plots, met uitzondering van 11, gelukt, zij het dat de omstandigheden matig waren. In augustus zijn enkele gerichte bezoeken ondernomen in verband met de graszanger. In alle telgebieden zijn extra - meestal onvolledige - tellingen verricht.

Het Verdronken Land van Saeftinghe met telgebieden en BMP- plots

Gewerkt is met een rooster dat werd opgesteld aan de hand van de persoonlijke voorkeuren, vogelkennis en de getijdentabel 2014 van Bath. Het uitgangspunt zijn twee tellingen per 28 dagen (getijcyclus) binnen een negendaagse periode, met vier dagen in het weekend. Eén periode valt in de eerste helft en één gedurende de tweede helft van een maand. Binnen elk van die telperiodes valt op een of meer dagen, in de aanloop naar doortij, het eerste laagwater in de vroege ochtend.

periode	3	7	11	13	16	afkortingen tellers
28/3-5/4	JL	HB/MJ	Mi+FV/MB	MB	BM	DP Diny de Putter MT Marc den Toonder
11/4-19/4	ST	JL	DP/BM	WN	HZL 16/4	JL Jan van Landeghem BM Bernard Messiaen
25/4-3/5	DP/JL	BMAH	MJ/MB	BM	HZL 29/4	AH Alex Van Herrew ege WN Wim Neve
9/5-17/5	BM/MB	DP/JL	MJ/Mi+FV	WNJM	HZL 15/5	RD Ron d'Hondt HB Huub Bun
23/5-31/5	MJ/MB	AH/ST	MB/JL	MB	HZL 29/5	ST Stefaan Thiers JM Jean Maebe
6/6-14/6	MJ	AH/Mi+FV	MB	WN/ST	HZL 12/6	HZL FV Frits van Velzen
20/6-28/6	AH	JL	Mi+FV/MB	BM	MB	Mi Joop Milenaar BC Barbara de Coninck
4/7-12/7	JL/BM	DP/Mi+FV	MB	WN/BM	BM	MJ Marc Jeurissen
18/7-26/7	BM	JL	BM	MB	MB	
nachtvogels	HB	MB	MB	MB	3/6 HZL	

Tabel 1. Rooster 2015

Bij het inventariseren wordt gebruik gemaakt van GPS als hulp bij de positiebepaling. De Stichting heeft twee apparaten ter beschikking gesteld. De meeste tellers tekenen de gelopen route in en/of noteren zaken als rietplukken, de ligging van veek-veldjes, weersomstandigheden, waterstanden, predatie en sporen van vos etc. Dit vergemakkelijkt de verwerking en interpretatie van de gegevens.

Gezien de aard van het gebied houden de tellers een reserve datum achter de hand, mocht een telling onverhoopt niet door kunnen gaan. De instructie is gelijk aan die van het vorige jaar. Zoals altijd stonden de faciliteiten van

het bezoekerscentrum ter beschikking. Met dank aan Jenny Buise, Carla van Dueren den Hollander, Simone van Ham en Rianne Raanhuis. Ook dank aan Pepijn Calle die zo bereidwillig was een aantal grafiekjes te vervaardigen en Bas de Maat voor de waterstanden.

Tot en met 2014 gebeurde de verwerking van de telgegevens handmatig en werden de eindresultaten op de SOVON-site ingevoerd. In 2015 is hiervan afgestapt en gewerkt met de autoclustering. Ten einde aan een voldoende aantal bruikbare waarnemingen te komen voor alle soorten, is in alle telgebieden de telinspanning verhoogd. Concreet betekent dit dat in een aantal perioden van twee weken, twee maal in plaats van eenmaal is geïnventariseerd. Vanwege het getij is het met name in plot 11 lastig vroege ochtendtellingen te doen.

Water en weer in voorjaar 2014

Ontleend aan de maandverslagen van het KNMI (<http://www.knmi.nl/nederland-nu/klimato-logie/maand-en-seizoensoverzichten>), de waterstandsgegevens op de site van het Hydro Meteo Centrum Zeeland (waterstanden meetpaal Bath, bewerkt door Chris Vreugdenhil) aangevuld met aantekeningen van enkele tellers.

Tijdens de stormachtige dagen van 8 en 9 januari, de nacht van 22 op 23 februari en het eind van maart staat het schor telkens onder water maar niet extreem. Op 1 april wordt het water als gevolg van de stormachtige dagen, die er aan voorafgingen, ruim 60 centimeter opgestuwd maar doordat het een relatief laag tij is, blijven de meeste oeverwallen droog (NAP+338). Tijdens het springtij van 21 maart stijgt het water tot NAP+384 waardoor zelfs de hoogste oeverwallen niet droog blijven. Alle eenden- en ganzennesten worden weggevaagd. De periode maart tot half juni kenmerkt zich door relatief droog, zonnig weer, maar is als gevolg van de wind vrij koel. De springtijden van 19 april, 7 mei vooral dat van 19 mei zijn allemaal wat aan de hoge kant. Op 19 mei bereikt het water zelfs een niveau van NAP+351, waardoor een groot deel van het schor onder water komt. Omstreeks de langste dag is er een sombere, tamelijk koele periode waarna enkele zeer warme weken volgen. Juli is vrij warm, vrij nat en vrij zonnig, de eerste helft van augustus warm en zonnig. Midden augustus is het bewolkt en valt er zeer veel regen, waarna er wederom een periode van fraai weer aanbreekt.

Tabel 2. Data van inventarisatiebezoeken (* aanvullingen; geen volledige telling)

	3			7			11			13			16		
28/3-5/4	2/4	0700-1000	JL	3/4	0740-1200	HB	4/4	0900-1500	MB+JL	4/4	1430-1600	MB	28/3	1300-1830	BM
	4/4*	0730-0745	MB+JL				6/4	0930-1245	Mi+FV						
11/4-19/4	10/4*	1530-1600	MB+J	10/4*	1400-1500	MB+J	11/4	1230-1700	DP+MT	12/4	0830-1015	WN+Mi	14/4	0620-0900	PC
	19/4*	1300-1400	MB+J	19/4*	1100-1200	MB+J	13/4	1500-1830	MB						
				20/4	1045-1400	JL	18/4	0640-1430	BM						
25/4-3/5	26/4	1045-1400	JL	24/4	1130-1630	BM	25/4	1215-1545	MJ	28/4*	1300-1315	MB+P	28/4	0600-0815	PC
	28/4*	0915-0930	MB	28/4*	1000-1030	MB+P	2/5	0845-1200	MB	29/4	0600-1030	BM	28/4*	1330-1400	MB+P
	28/4	1815-2045	DP+MT	1/5	0545-0930	AH									
	2/5	0600-0745	MB	2/5*	1230-1315	MB									
9/5-17/5	14/5*	1000-1100	MB+J	14/5*	1200-1300	MB+J	10/5	1150-1520	MJ	10/5	0800-1000	WN	12/5	0600-0815	PC
	19/5	1045-1215	MB	16/5	1830-2130	DP+MT	17/5	0700-1400	Mi+L+S	12/5	1320-1645	JM			
				17/5	1000-1300	JL									
23/5-31/5	20/5	1445-1715	MB+M	25/5	1200-1630	MB	23/5	1115-1600	MB	23/5	0700-1000	MB	20/5	1900-2330	MB
	23/5	0430-0630	MB	28/5*	1030-1100	MB+P	26/5	1330-1830	JL	28/5*	1300-1330	MB+P	28/5*	1330-1430	MB+P
	24/5	1030-1300	MJ	30/5	0530-1100	ST+V									
	26/5	0900-1100	MB												
	28/5*	0930-1000	MB												
6/6-14/6	7/6	0915-1200	MJ	7/6*	1630-1740	MB	7/6	1200-1615	MB	9/6	0530-0900	WN	3/6	2200-2359	PC+C+M
	7/6*	1810-1900	MB	8/6	1000-1500	Mi+FV							5/6	0430-1130	MB
	13/6	1000-1200	MB										12/6	0500-0730	PC
20/6-28/6	24/6	1830-2030	MB	27/6*	1100-1230	MB+J	24/6	1400-1800	MB	14/6	0530-0900	ST+V	29/6	0515-0805	PC
	26/6	0600-0900	AH	28/6*	2115-2245	HB				20/6	0800-1330	BM			
	27/6*	1000-1030	MB+J	29/6	1000-1400	JL									
	28/6*	1930-2100	HB												
4/7-12/7	4/7	0800-1410	BM	5/7*	0800-1000	MB	5/7	1100-1530	MB	4/7	1900-2130	MB	5/7	0430-1130	MB
	5/7	0530-0730	MB	10/7	1820-2115	DP+MT				5/7	1130-1330	MB	7/7	0900-1410	BM
	10/7	0700-100	JL	12/7	0700-1000	Mi+FV				6/7	0900-1315	BM			
										8/7	0900-1045	WN			
18/7-26/7	17/7	1600-1800	MB	17/7	1600-2000	MB	16/7	0900-1200	MB	18/7	0430-0700	MB	18/7	0700-1300	MB
	18/7	1200-1800	BM	29/7	0900-1245	JL	20/7	1000-0730	BM				31/7*	1800-2100	MB
	31/7	1630-1800	MB												

(J = Jenny Buise-Rogiers; C = Chris Vreugdenhil; L = Liesbeth van Rie; S = Mark Snyders; M = Bas de Maat; P = Walter Poppe; V = Evert Vandenberg)

Astronomisch getij ter plaatse van Bath 2014 ten opzichte van NAP: maart - april - mei - juni - juli - augustus (ontleend aan de site van Hydro Meteo Centrum Zeeland). Cursief gedrukte tijdstippen zijn in zomertijd.

Maart 2015			
datum	uuzmm	HW LW cm NAP	
1 zo	0:01 6:16 12:32 18:56	204 -182 -191	
2 ma	1:08 7:35 13:25 19:56	233 -209 -210	
3 di	2:03 8:31 14:25 20:42	263 -231 -220	
4 wo	2:48 9:12 15:06 21:20	280 -239 -220	
5 do	3:23 9:47 15:37 21:56	287 -239 -219	
6 vr	3:53 10:23 16:07 22:26	294 -239 -225	
7 za	4:23 10:53 16:36 23:01	304 -244 -231	
8 zo	4:53 11:25 17:07 23:33	310 -247 -233	
9 ma	5:23 11:58 17:37	306 -242 303	
10 di	0:06 5:56 12:26 18:06	-228 -297 -234 292	
11 wo	0:33 6:22 12:53 18:39	-225 -288 -227 283	
12 do	1:02 6:56 13:26 19:17	-226 -282 -224 271	
13 vr	1:41 7:40 14:07 20:06	-226 -268 -217 248	
14 za	2:28 8:38 15:06 21:21	-216 -240 -200 217	
15 zo	3:36 10:02 16:19 22:49	-198 -217 -183 206	
16 ma	5:06 11:50 17:56	-192 -227 -187	
17 di	0:08 6:36 12:42 19:11	224 -210 -208 -208	
18 wo	1:13 7:46 13:40 20:13	260 -236 300 -229	
19 do	2:06 8:45 14:28 21:04	292 -261 328 -242	
20 vr	2:53 9:37 15:16 21:54	315 -276 345 -249	
21 za	3:35 10:24 15:58 22:38	332 -285 352 -254	
22 zo	4:20 11:06 16:44 23:21	341 -288 351 -256	
23 ma	5:05 11:48 17:26	343 -285 340	
24 di	0:05 5:48 12:30 18:16	-255 -336 -274 321	
25 wo	0:43 6:35 13:10 19:01	-248 320 -257 293	
26 do	1:25 7:21 13:48 19:49	-237 293 -235 259	
27 vr	2:08 8:16 14:36 20:41	-220 259 -209 223	
28 za	3:00 9:15 15:29 21:50	-199 223 -183 189	
29 zo	5:15 11:35 17:45	-182 200 -168	
30 ma	0:26 6:36 13:06 19:27	181 -181 213 -178	
31 di	1:40 8:00 14:08 20:26	210 -202 246 -200	

April 2015			
datum	uuzmm	HW LW cm NAP	
1 wo	2:38 9:42 14:57 21:12	243 -225 273 -216	
2 do	3:17 9:42 15:37 21:49	266 -235 287 -222	
3 vr	3:53 10:18 16:10 22:27	278 -237 295 -226	
4 za	4:26 10:53 16:37 22:57	290 -239 304 -232	
5 zo	4:56 11:26 17:09 23:36	303 -245 313 -240	
6 ma	5:26 11:57 17:40	311 -248 315	
7 di	0:08 5:56 12:33 18:17	-242 310 -245 308	
8 wo	0:43 6:26 13:03 18:43	-239 304 -236 297	
9 do	1:16 6:59 13:36 19:16	-235 297 -228 286	
10 vr	1:49 7:36 14:08 19:57	-232 290 -222 271	
11 za	2:26 8:22 14:50 20:47	-230 273 -214 246	
12 zo	3:16 9:20 15:44 22:01	-222 246 -198 217	
13 ma	4:19 10:42 16:55 23:22	-209 226 -184 206	
14 di	5:45 12:05 18:25	-206 234 -188	
15 wo	0:39 7:11 13:16 19:45	220 -220 264 -207	
16 do	1:47 8:26 14:16 20:52	253 -242 297 -227	
17 vr	2:40 9:23 15:05 21:43	285 -263 322 -242	
18 za	3:28 10:14 15:54 22:34	308 -275 335 -250	
19 zo	4:15 11:02 16:38 23:16	325 -279 340 -255	
20 ma	5:07 11:46 17:23	335 -278 337	
21 di	0:04 5:43 12:26 18:06	-257 337 -270 327	
22 wo	0:44 6:28 13:06 18:53	-256 332 -258 309	
23 do	1:23 7:11 13:43 19:35	-250 316 -241 284	
24 vr	2:01 7:57 14:20 20:18	-239 291 -222 265	
25 za	2:41 8:45 15:06 21:10	-225 260 -201 224	
26 zo	3:32 9:39 15:56 22:06	-208 227 -179 193	
27 ma	4:39 10:50 17:06 23:26	-192 200 -165 173	
28 di	5:45 12:26 18:26	-186 198 -169	
29 wo	0:56 6:59 13:28 19:35	187 -194 224 -187	
30 do	1:56 8:12 14:20 20:30	219 -211 252 -206	

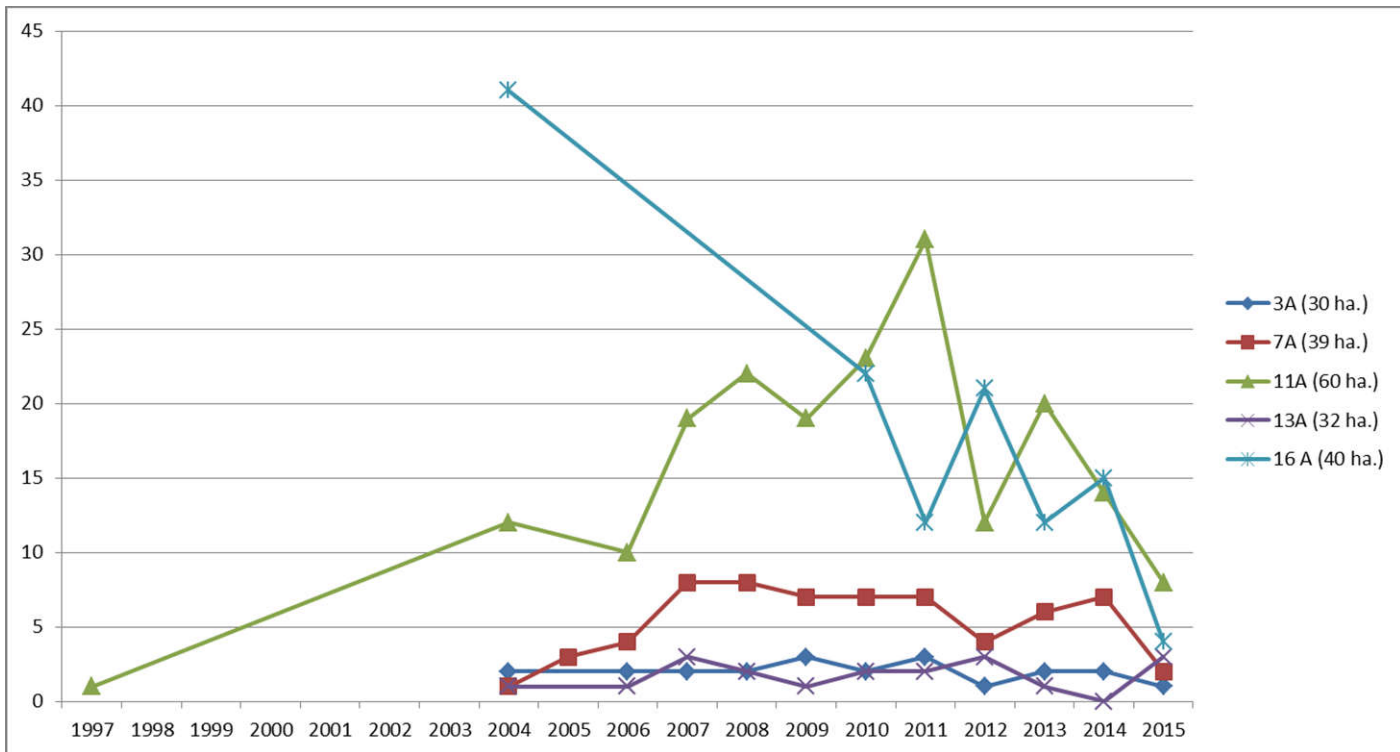
Mei 2015			
datum	uuzmm	HW LW cm NAP	
1 vr	2:38 9:00 15:00 21:11	245 -224 273 -219	
2 za	3:16 9:40 15:36 21:52	266 -231 289 -228	
3 zo	3:52 10:15 16:10 22:30	283 -237 302 -236	
4 ma	4:23 10:52 16:43 23:08	299 -241 312 -243	
5 di	4:56 11:28 17:16 23:47	309 -244 315 -247	
6 wo	5:33 12:07 17:49	312 -242 309	
7 do	0:25 6:05 12:46 18:26	-247 310 -236 299	
8 vr	1:03 6:42 13:21 19:03	-243 304 -227 285	
9 za	1:41 7:23 13:59 19:46	-239 294 -219 268	
10 zo	2:22 8:09 14:42 20:40	-236 277 -210 246	
11 ma	3:12 9:13 15:36 21:45	-231 256 -199 225	
12 di	4:16 10:28 16:46 23:00	-224 -190 -190 218	
13 wo	5:25 11:40 17:54	-224 249 -192	
14 do	0:13 6:46 12:50 19:16	228 -231 267 -205	
15 vr	1:20 7:59 13:52 20:26	251 -245 290 -222	
16 za	2:16 9:07 14:46 21:20	277 -259 309 -238	
17 zo	3:06 9:53 15:35 22:11	298 -266 320 -248	
18 ma	3:54 10:36 16:20 22:59	313 -266 323 -253	
19 di	4:39 11:22 17:06 23:43	322 -261 320 -255	
20 wo	5:23 12:04 17:49	326 -251 313	
21 do	0:27 6:06 12:42 18:33	-254 322 -239 300	
22 vr	1:05 6:57 13:18 19:15	-250 310 -226 283	
23 za	1:43 7:36 13:55 19:56	-241 290 -212 261	
24 zo	2:21 8:19 14:36 20:42	-230 266 -198 237	
25 ma	3:06 9:11 15:21 21:28	-216 239 -183 213	
26 di	4:07 10:07 16:15 22:26	-203 215 -169 192	
27 wo	5:06 11:06 17:30 23:36	-193 199 -166 182	
28 do	6:05 12:31 18:36	-193 204 -176	
29 vr	0:56 7:05 13:28 19:35	196 -200 228 -193	
30 za	1:50 8:09 14:17 20:37	224 -212 255 -210	
31 zo	2:35 8:56 14:57 21:16	251 -223 279 -223	

Juni 2015			
datum	uuzmm	HW LW cm NAP	
1 ma	3:17 9:38 15:38 22:01	276 -231 297 -234	
2 di	3:55 10:23 16:15 22:46	296 -236 310 -243	
3 wo	4:33 11:06 16:53 23:25	308 -239 313 -249	
4 do	5:09 11:46 17:30	315 -238 310	
5 vr	0:09 5:46 12:26 18:09	-252 316 -234 302	
6 za	0:51 6:28 13:07 18:50	-253 312 -227 290	
7 zo	1:36 7:13 13:50 19:37	-253 304 -221 275	
8 ma	2:20 8:03 14:36 20:36	-251 290 -214 259	
9 di	3:12 8:02 15:26 21:36	-248 275 -206 246	
10 wo	4:09 8:10 16:25 22:38	-244 265 -200 239	
11 do	5:08 11:15 17:15 23:47	-240 263 -198 240	
12 vr	6:15 12:26 18:45	-237 267 -202	
13 za	0:52 7:26 13:27 20:02	250 -239 278 -214	
14 zo	1:53 8:33 14:25 21:00	268 -247 292 -230	
15 ma	2:46 9:28 15:19 21:56	286 -252 302 -243	
16 di	3:40 10:17 16:07 22:43	300 -250 306 -249	
17 wo	4:25 11:01 16:56 23:27	310 -243 306 -251	
18 do	5:12 11:43 17:35	314 -233 304	
19 vr	0:10 5:50 12:30 18:16	-250 314 -224 298	
20 za	0:47 6:32 12:56 18:56	-247 308 -217 287	
21 zo	1:25 7:16 13:29 19:36	-243 295 -208 273	
22 ma	2:02 7:52 14:09 20:12	-234 277 -200 256	
23 di	2:35 8:35 14:45 20:56	-223 255 -190 237	
24 wo	3:18 9:19 15:26 21:40	-212 234 -180 219	
25 do	3:54 10:16 16:16 22:32	-200 217 -171 204	
26 vr	4:54 11:12 17:25 23:40	-191 209 -168 196	
27 za	6:04 12:20 18:46	-191 215 -179	
28 zo	0:52 7:16 13:25 19:42	211 -200 237 -197	
29 ma	1:52 8:16 14:19 20:47	238 -212 265 -214	
30 di	2:42 9:06 15:07 21:33	267 -223 289 -229	

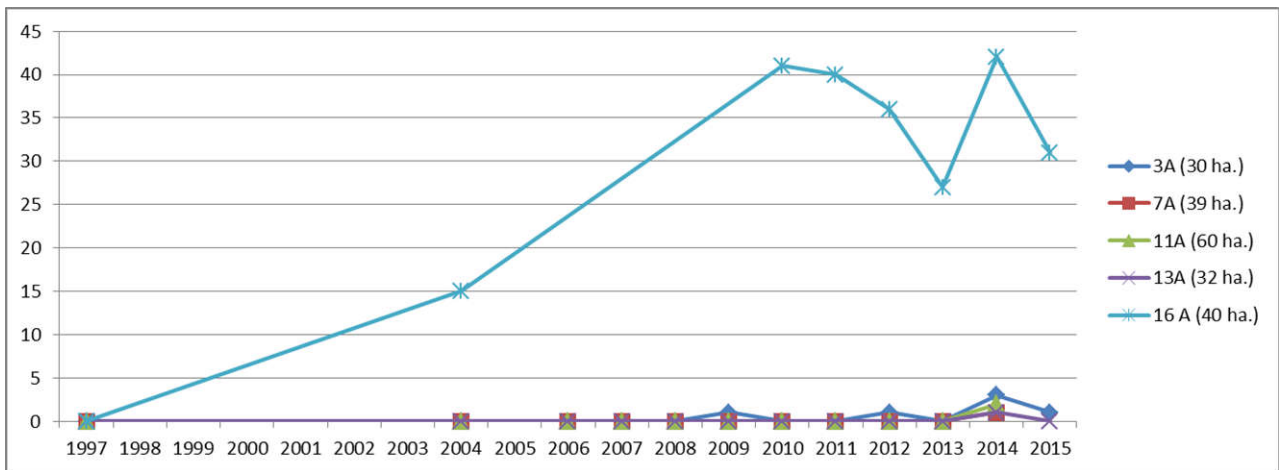
Juli 2015			
datum	uuzmm	HW LW cm NAP	
1 wo	3:26 9:53 15:53 22:18	292 -230 305 -240	
2 do	4:09 10:41 16:33 23:07	310 -233 313 -249	
3 vr	4:50 11:25 17:16 23:55	322 -234 315 -258	
4 za	5:33 12:08 17:56	327 -232 311	
5 zo	6:40 12:56 18:40	328 -231 305	
6 ma	1:27 7:02 13:37 19:26	321 -227 295	
7 di	2:13 7:52 14:26 20:17	310 -223 284	
8 wo	3:00 8:47 14:36 21:13	296 -216 272	
9 do	3:48 9:48 16:06 22:16	281 -207 260	
10 vr	4:46 10:49 17:01 23:17	267 -200 249	
11 za	5:45 11:56 18:16	258 -196	
12 zo	6:26 6:56 13:05 19:32	246 -225 260 -203	
13 ma	1:33 8:11 14:12 20:39	257 -229 272 -220	
14 di	2:36 9:11 15:10 21:38	275 -236 288 -237	
15 wo	3:29 10:00 15:59 22:27	293 -236 298 -246	
16 do	4:17 10:46 16:42 23:13	304 -229 301 -247	
17 vr	4:57 11:26 17:23 23:53	309 -219 301 -245	
18 za	5:37 11:59 17:57	311 -214 300	
19 zo	6:30 6:12 12:36 18:33	310 -211	
20 ma	1:06 6:50 13:09 19:07	303 -209 290	
21 di	1:38 7:26 13:43 19:42	288 -204	
22 wo	2:10 8:02 14:09 20:18	270 -197	
23 do	2:35 8:41 14:46 20:57	252 -193 243	
24 vr	3:09 8:26 15:19 21:46	236 -189 226	
25 za	3:49 10:16 16:09 22:46	222 -181 211	
26 zo	4:55 11:20 17:26 23:56	216 -172 208	
27 ma	6:15 12:36 18:56	223 -182	
28 di	1:08 7:36 13:46 20:05	227 -197 248 -203	
29 wo	2:08 8:36 14:39 21:06	259 -212 278 -223	
30 do	3:03 9:28 15:30 22:07	291 -224 301 -240	
31 vr	3:48 10:17 16:16 22:50	316 -230 316 -253	

Augustus 2015			
datum	uuzmm	HW LW cm NAP	
1 za	4:33 11:06 16:56 23:37	333 -233 324 -264	
2 zo	5:15 11:54 17:39	343 -234 327	
3 ma	6:26 5:59 12:36 18:26	345 -235 326	
4 di	1:11 6:46 13:22 19:09	340 -234 319	
5 wo	1:56 7:36 14:06 19:56	327 -230 308	
6 do	2:40 8:27 14:50 20:50	308 -222 292	
7 vr	3:26 9:23 15:38 21:46	286 -211 273	
8 za	4:16 10:22 16:36 22:51	262 -197 251	
9 zo	5:16 11:28 17:46 23:59	241 -187 238	
10 ma	6:26 12:46 19:06	236 -190	
11 di	1:15 7:52 13:57 20:26	247 -207 255 -211	
12 wo	2:22 8:52 14:57 21:25	271 -220 280 -235	
13 do	3:19 9:43 15:47 22:16	295 -226 298 -245	
14 vr	4:06 10:27 16:27 22:56	307 -221 301 -244	
15 za	4:45 11:03 17:02 23:33	310 -213 302 -239	
16 zo	5:17 11:35 17:35	310 -210 306	
17 ma	6:05 5:50 12:11 18:06	312 -212 309	
18 di	6:38 6:23 12:46 18:37	310 -213 304	
19 wo	1:10 6:55 13:16 19:12	300 -208 292	
20 do	1:40 7:27 13:46 19:43	283 -202 277	
21 vr	2:06 7:57 14:10 20:13	269 -201 265	
22 za	2:36 8:33 14:45 20:50	257 -202 252	
23 zo	3:12 9:16 15:30 21:46	241 -196 231	
24 ma	4:06 10:26 16:29 23:06	221 -181 212	
25 di	5:15 11:45 18:06	214 -174	
26 wo	6:31 6:50 13:08 19:30	220 -181 232 -194	
27 do	1:42 8:06 14:13 20:41	254 -200 266 -219	
28 vr	2:38 9:06 15:06 21:38	294 -219 298 -241	
29 za	3:26 9:57 15:53 22:30	324 -229 320 -257	
30 zo	4:11 10:47 16:36 23:19	345 -234 335 -269	
31 ma	4:56 11:34 17:19	356 -237 342	

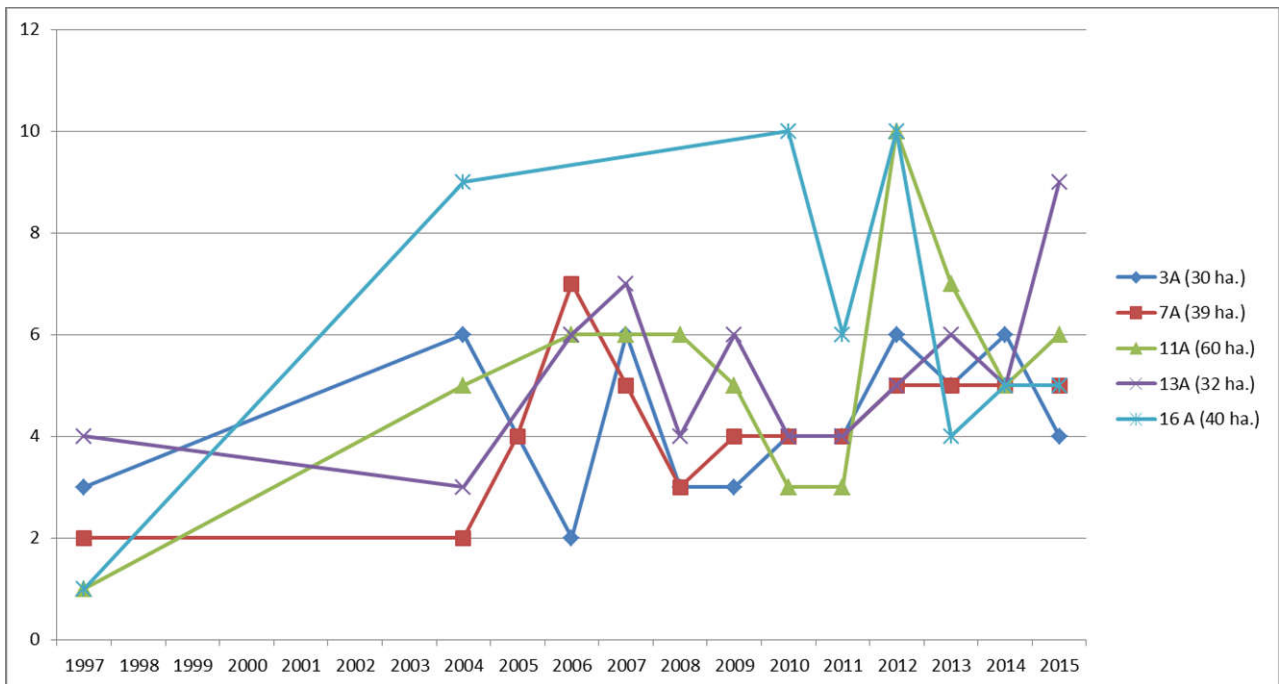
Aantalsverloop van enkele soorten grafisch weergegeven.

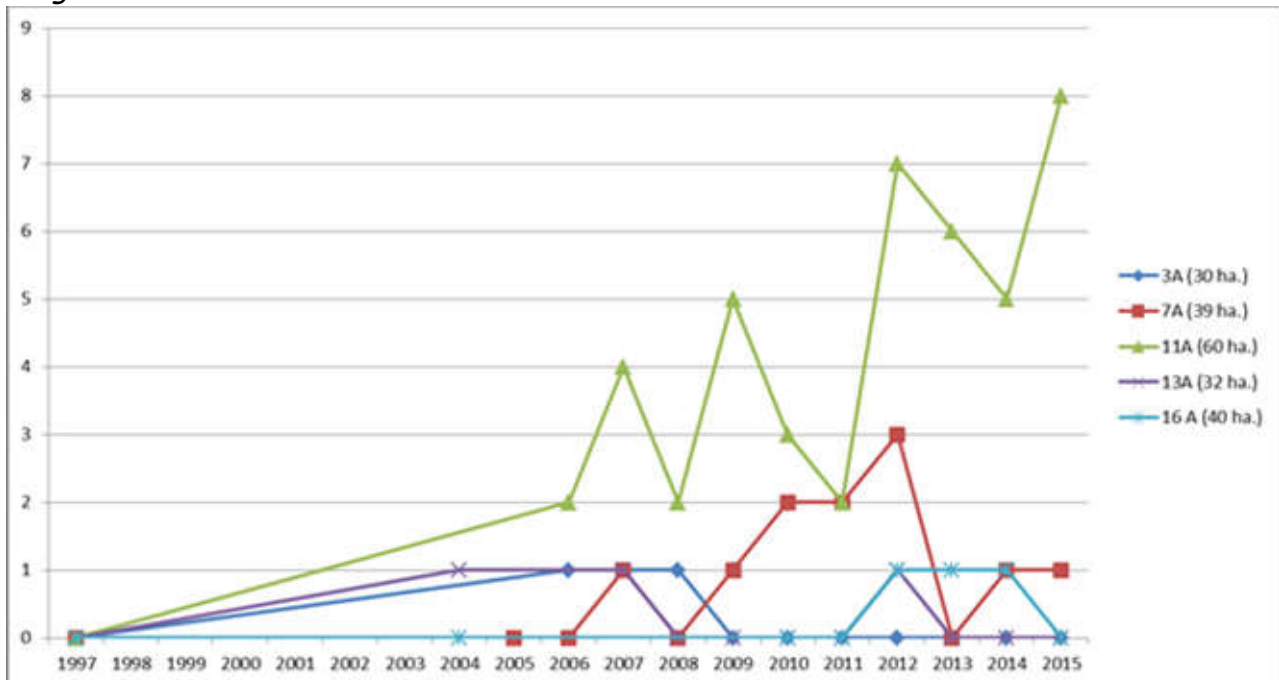
Grauwe gans

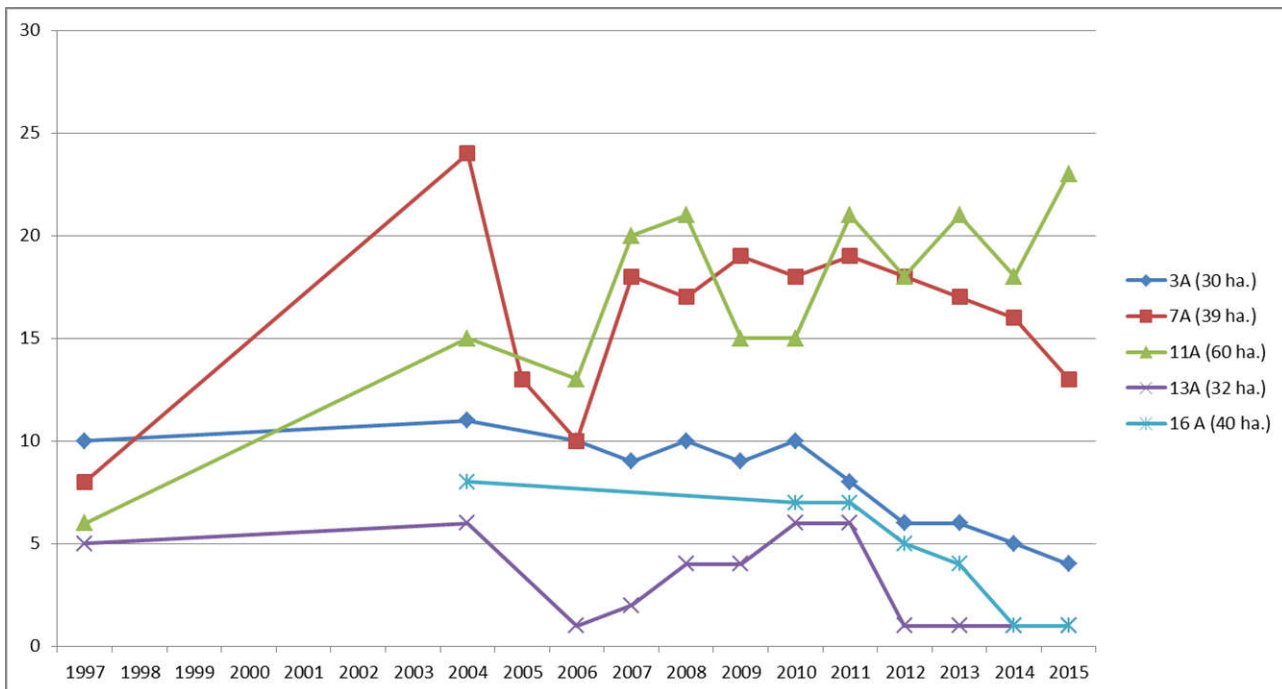
Baardman

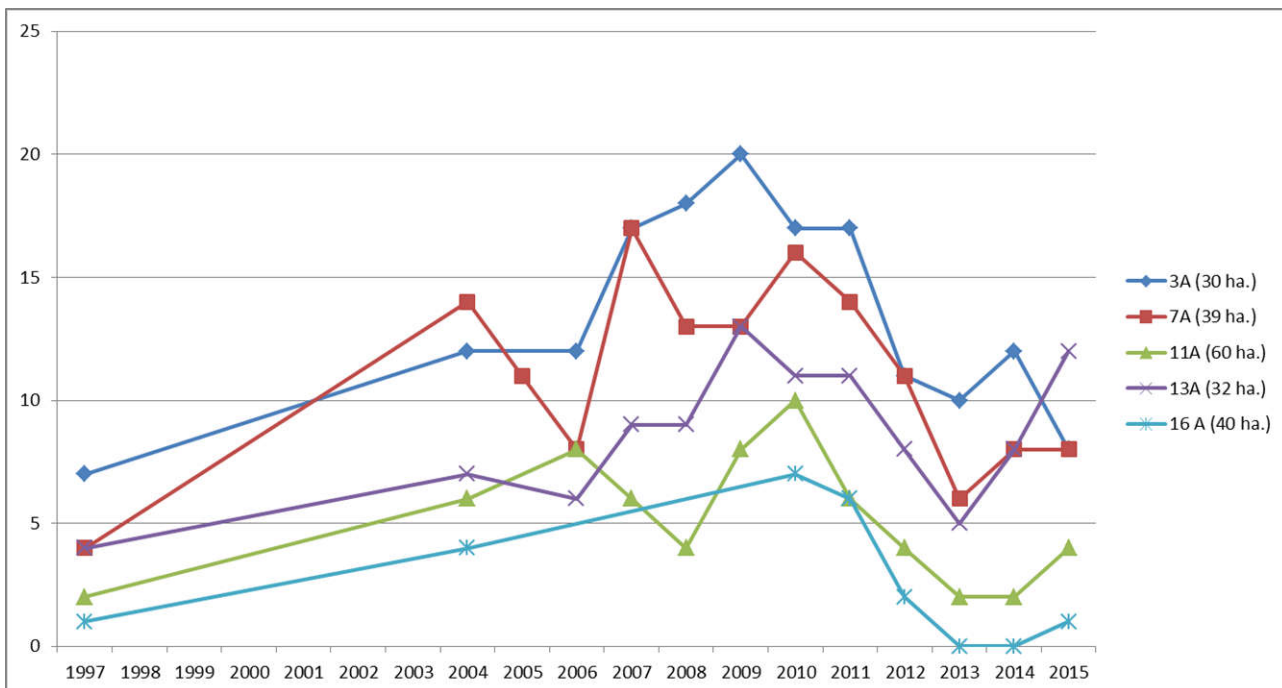
Bergeend

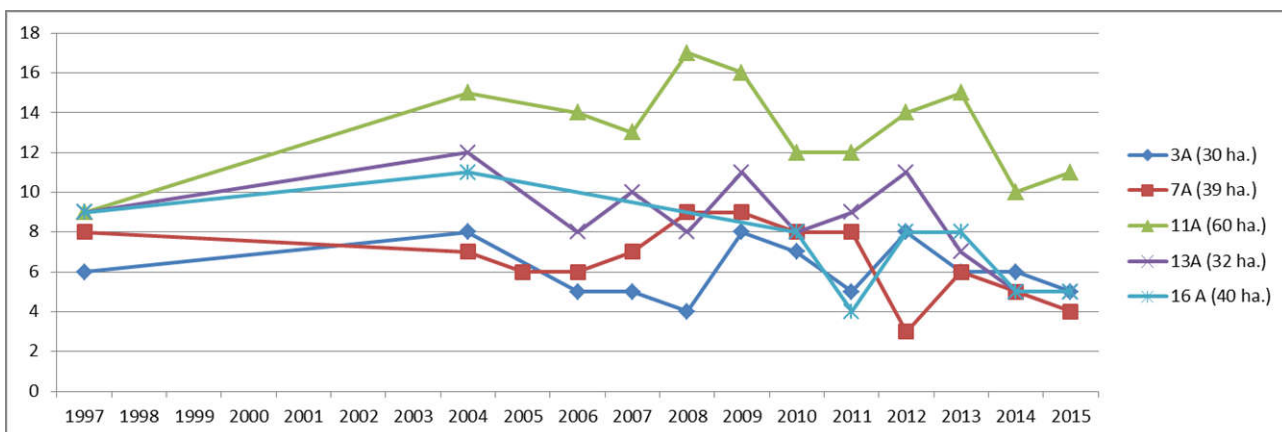
Canadese gans

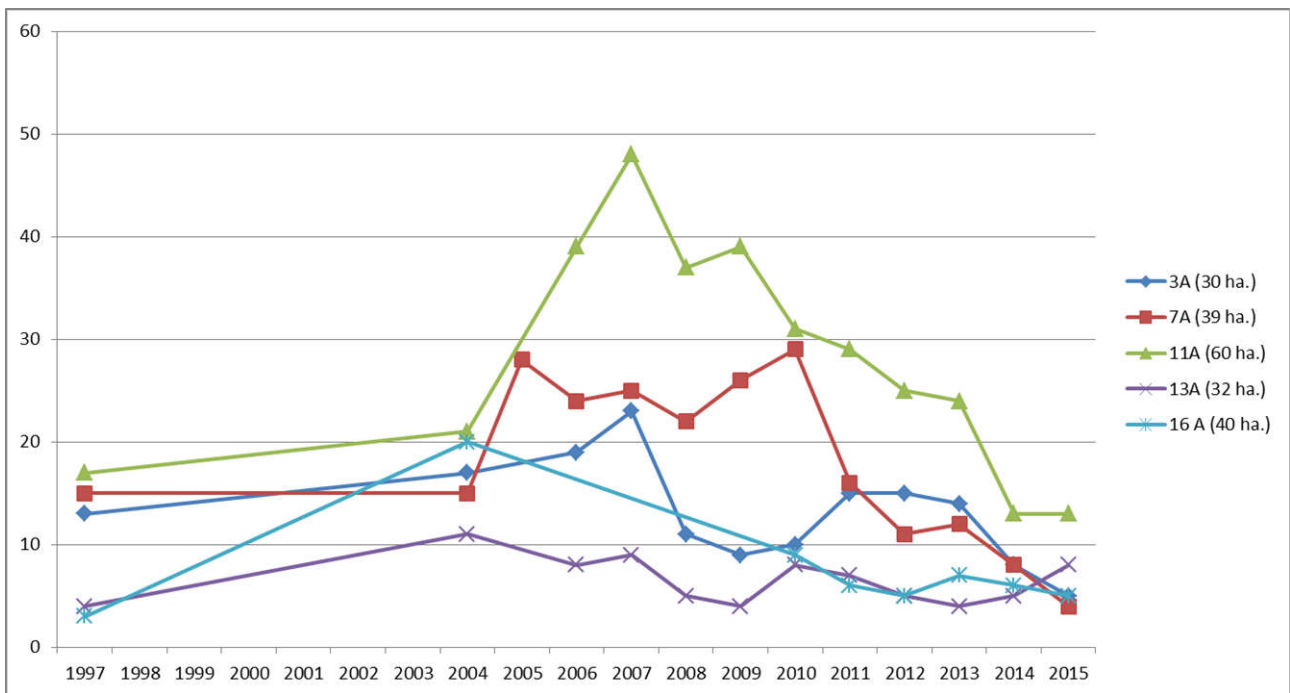
Gele kwikstaart

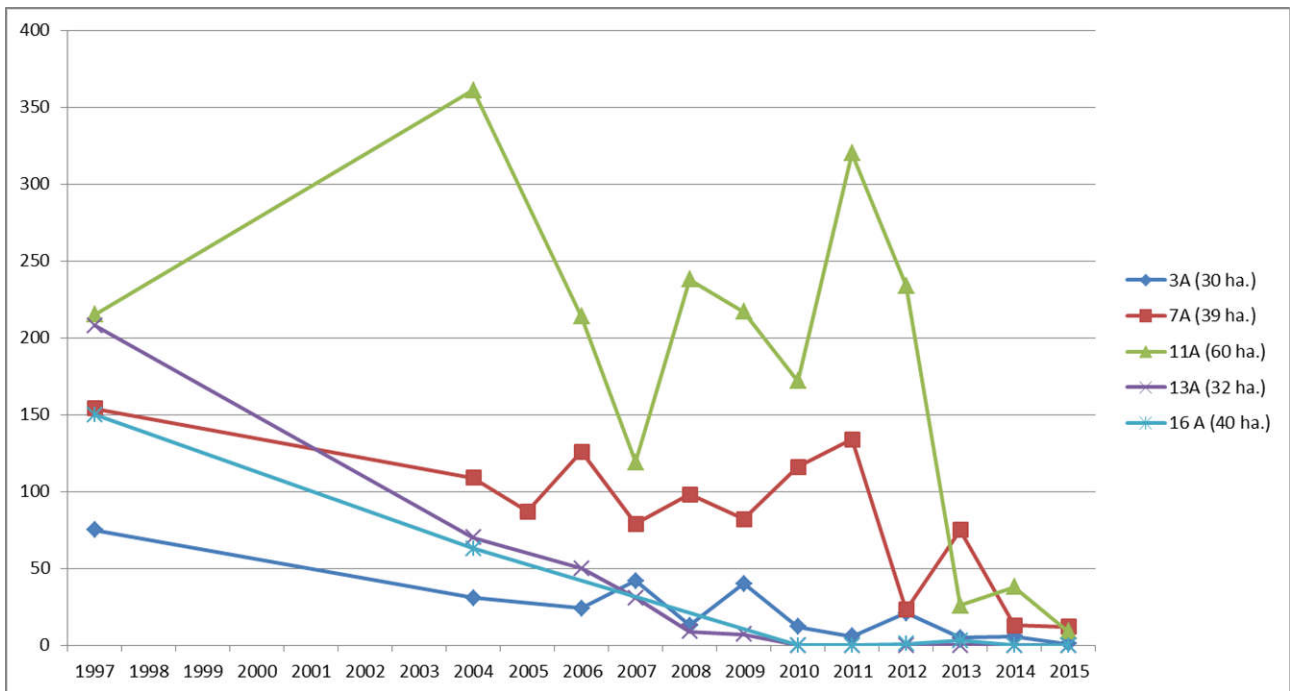
Graspieper

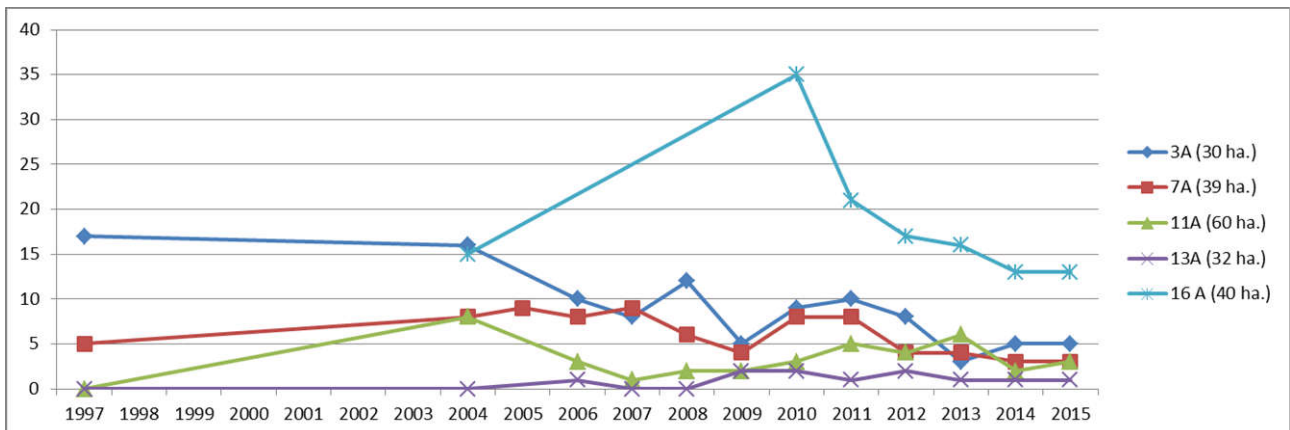
Scholekster

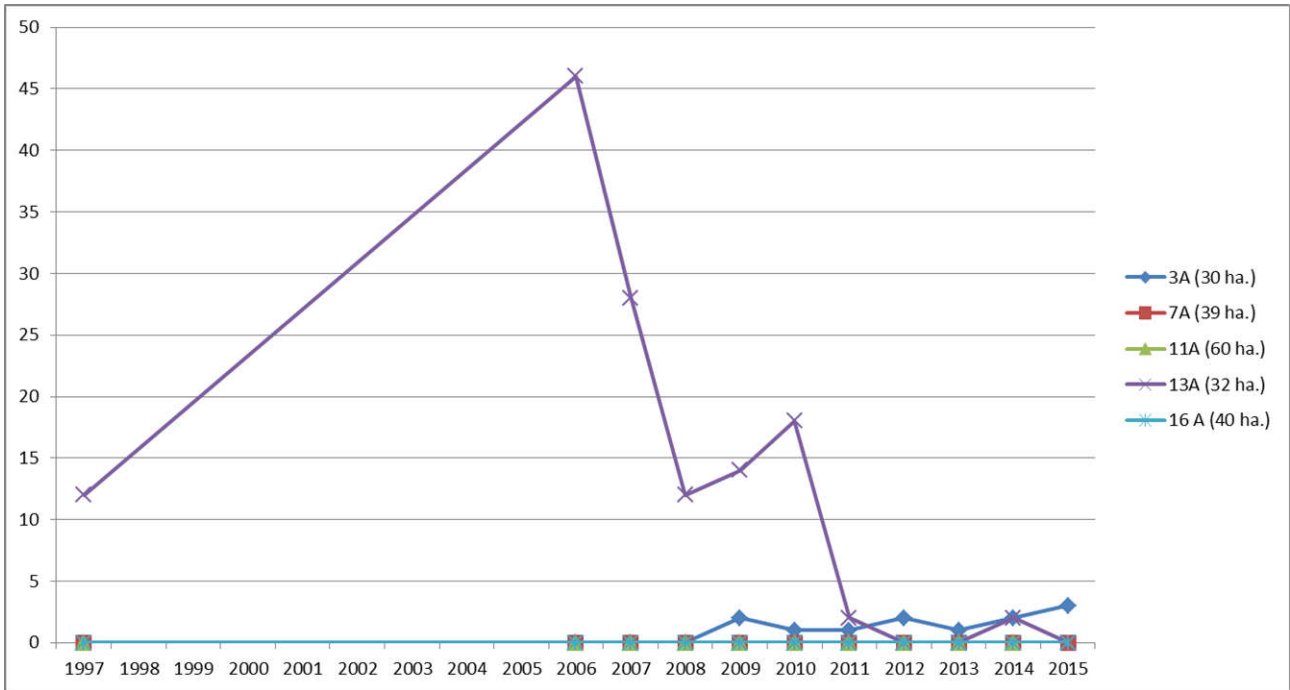
Wilde eend

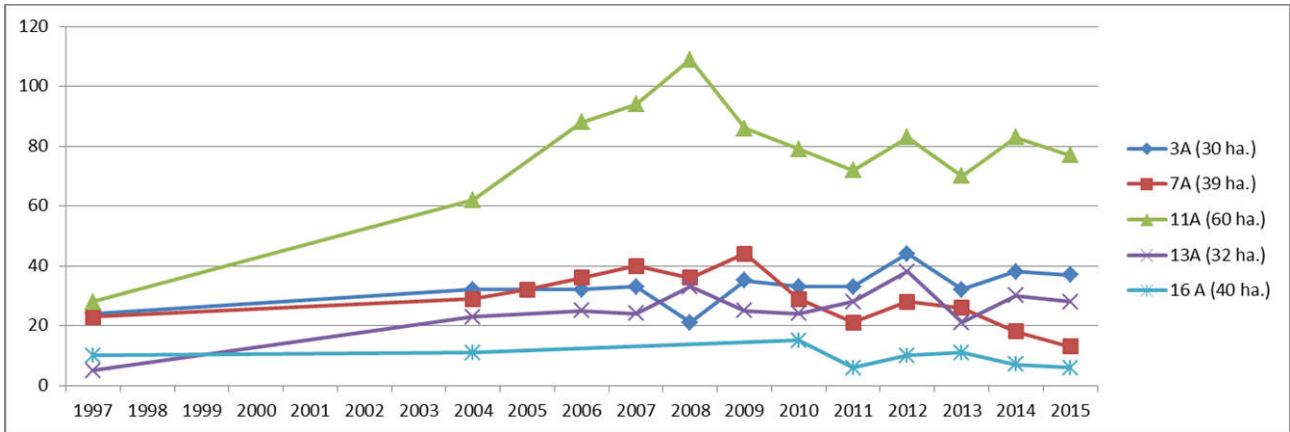
Zilvermeeuw

Blauwborst

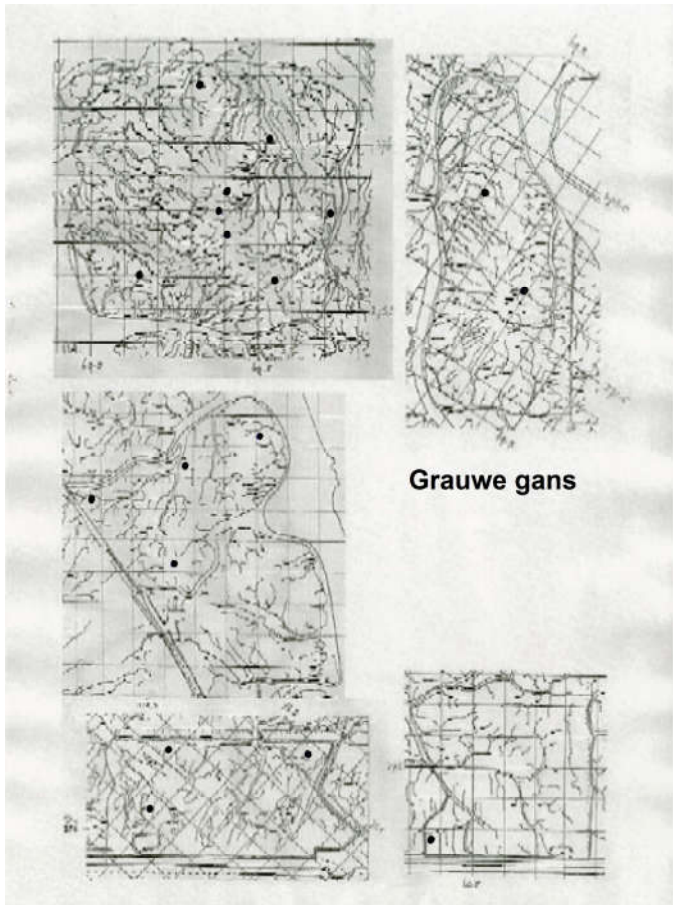
Kluut

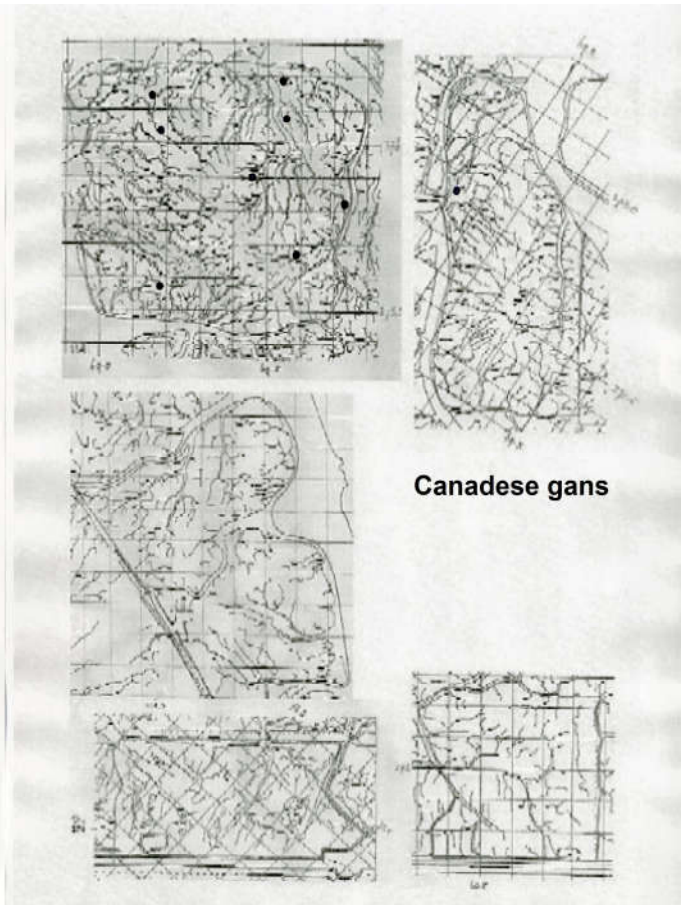
Tureluur

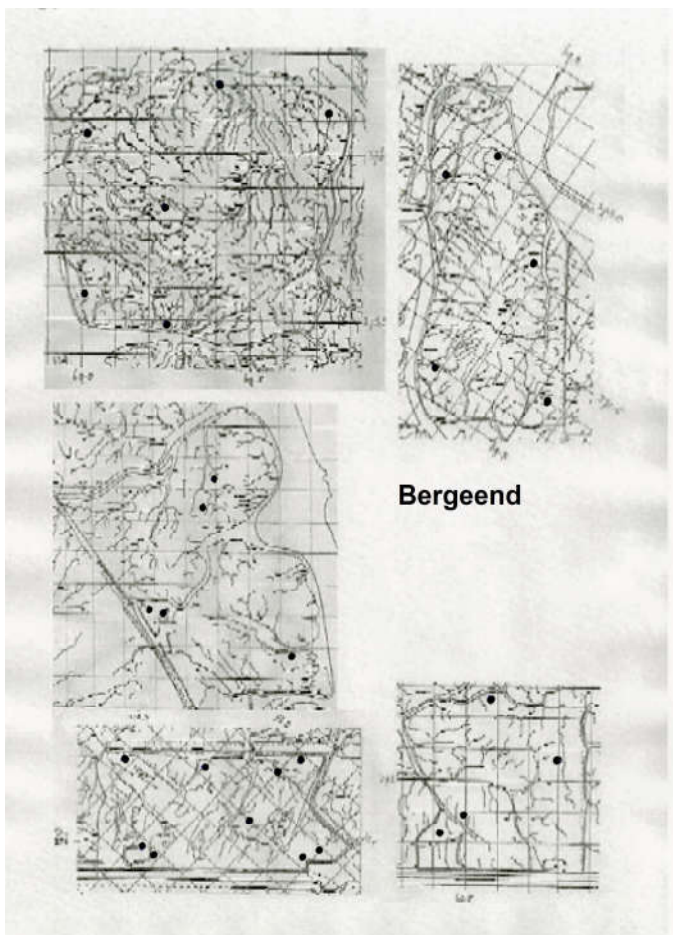
*Door vos gepre-
deerd nest van
grauwe gans (foto B.
Messiaen)*

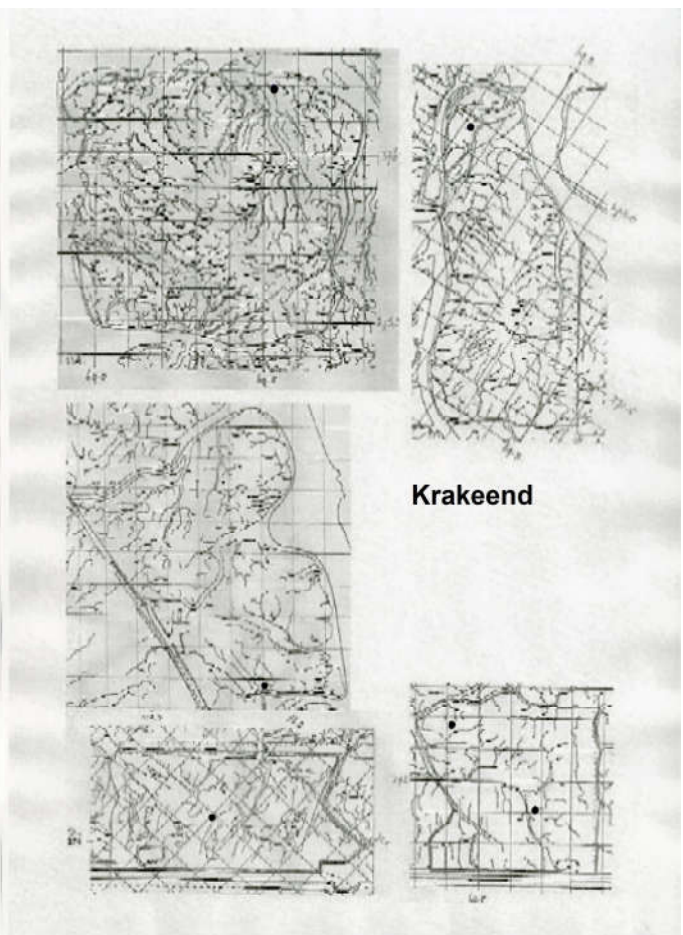
Grauwe gans

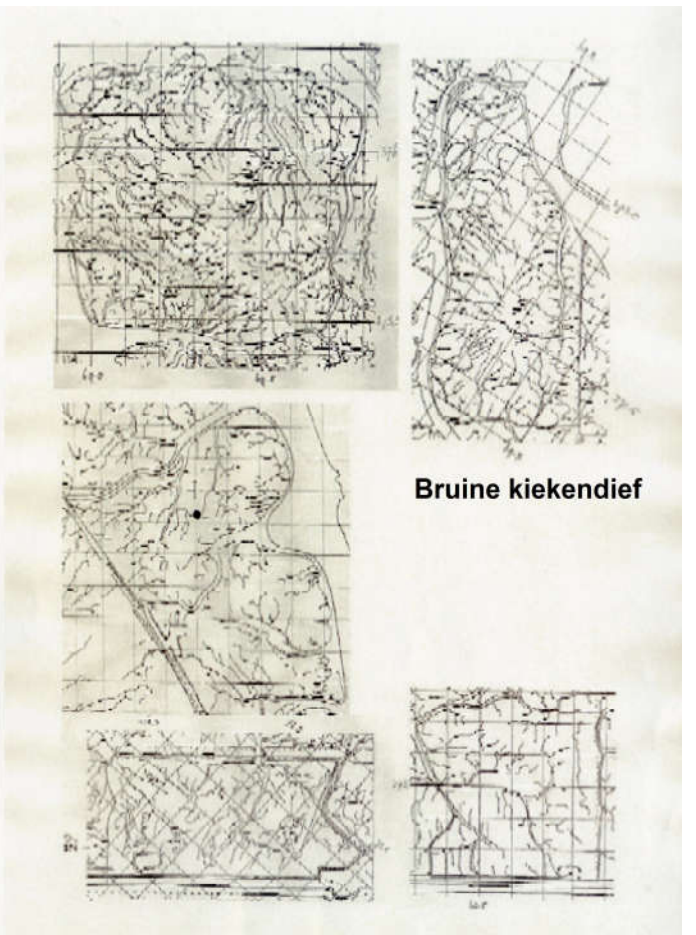
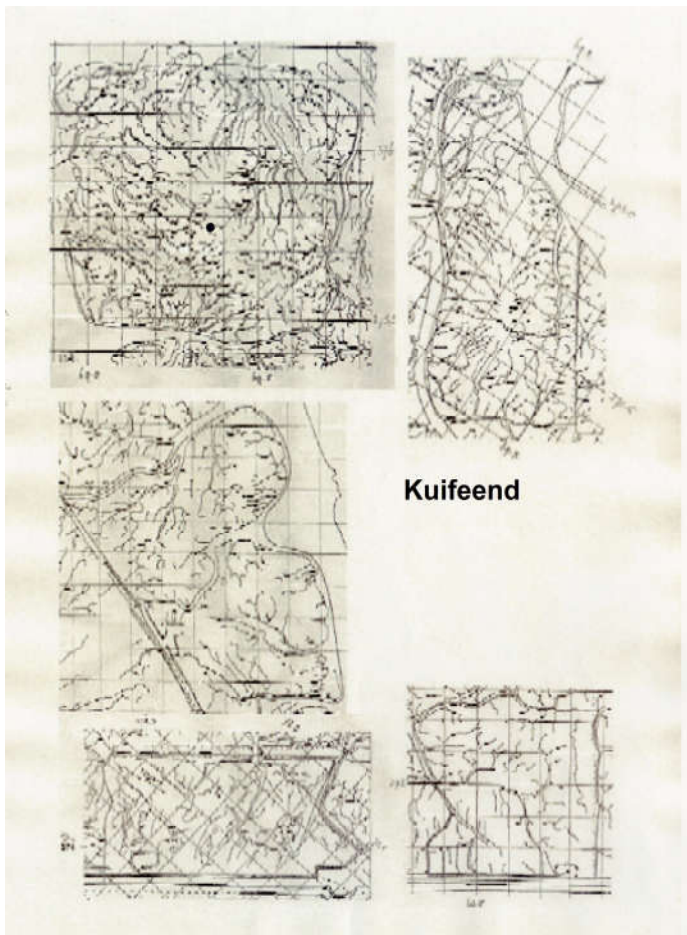
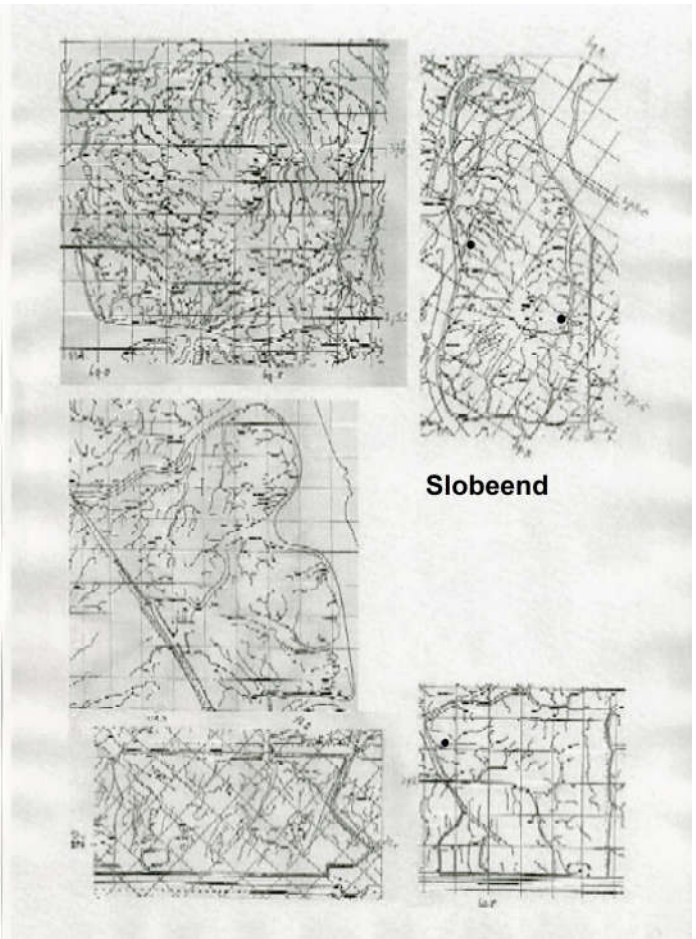
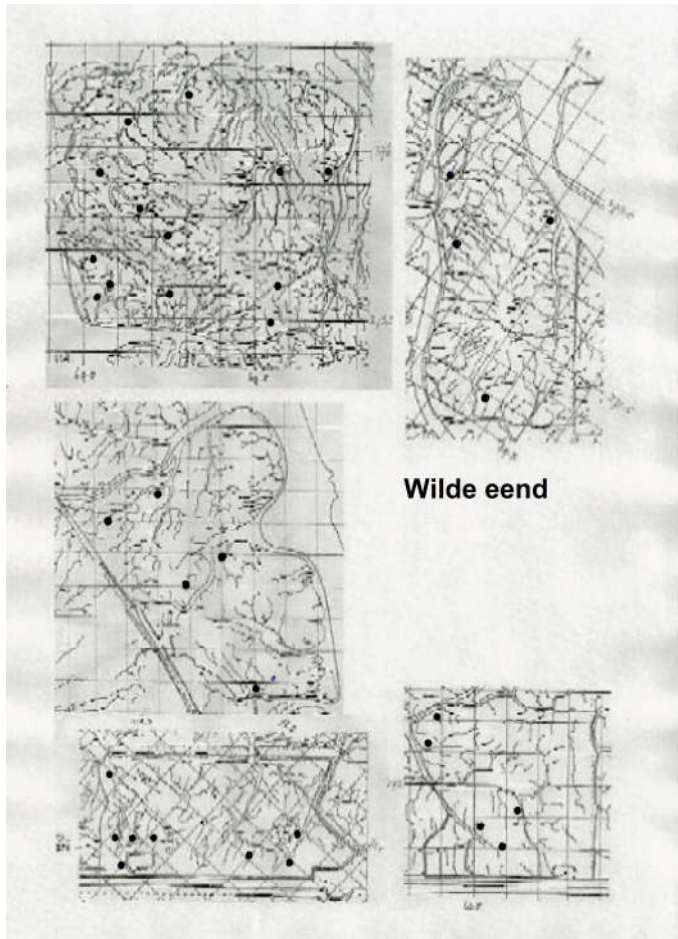
Canadese gans

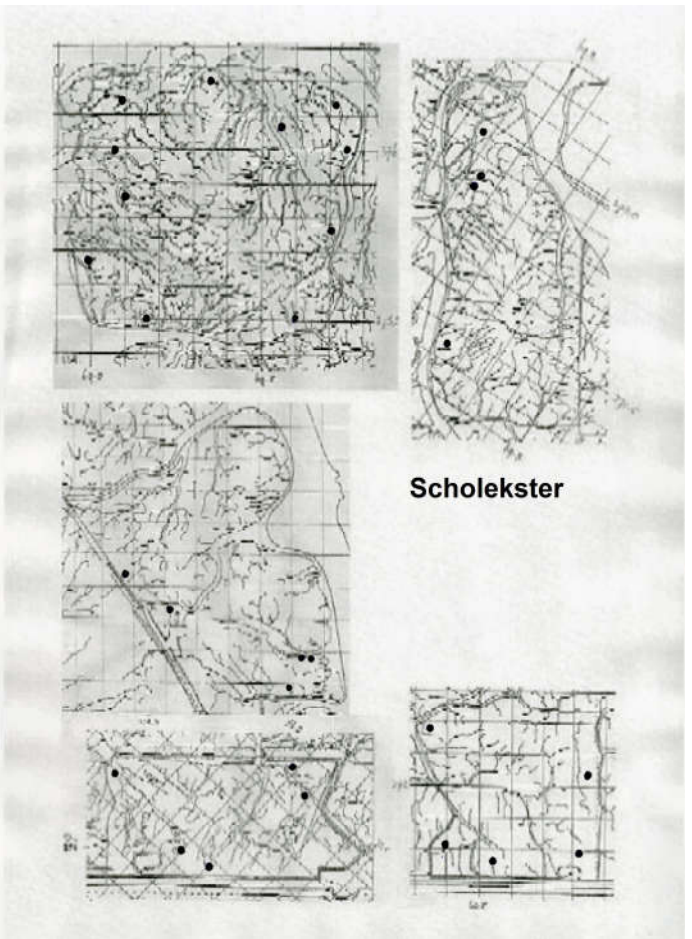
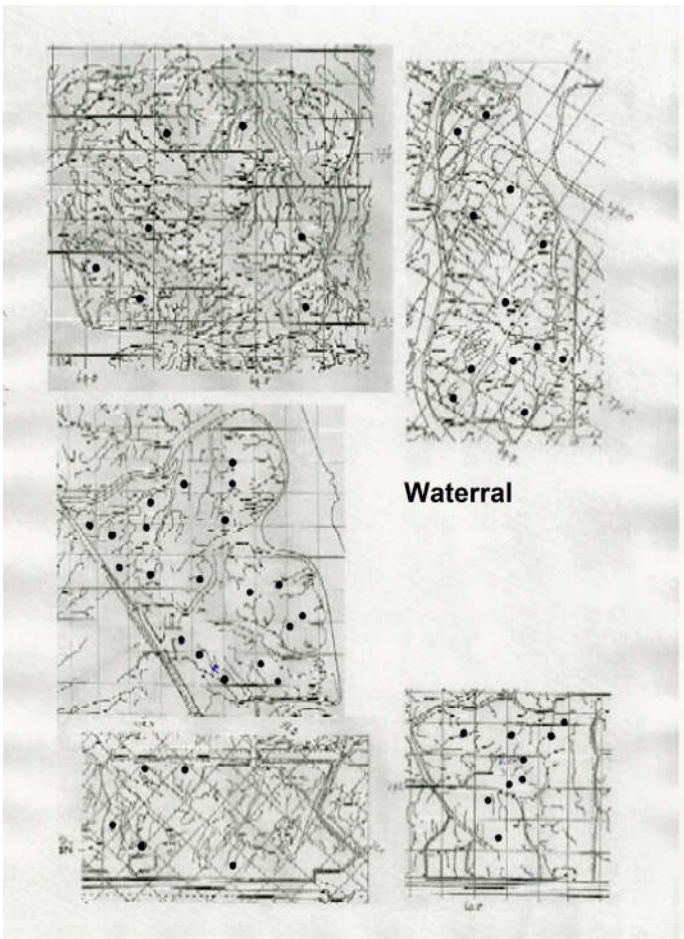
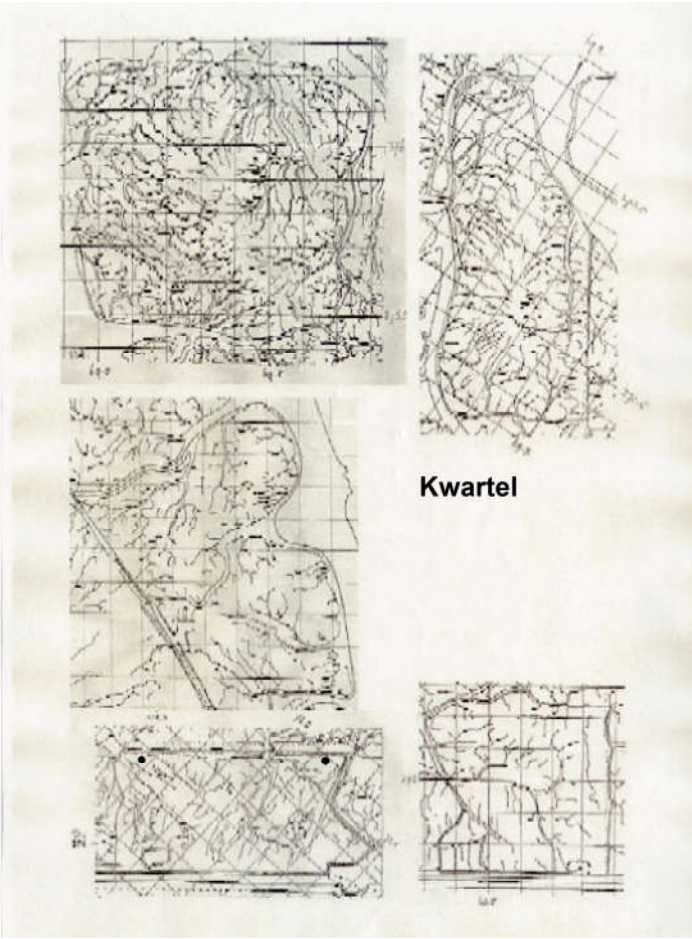
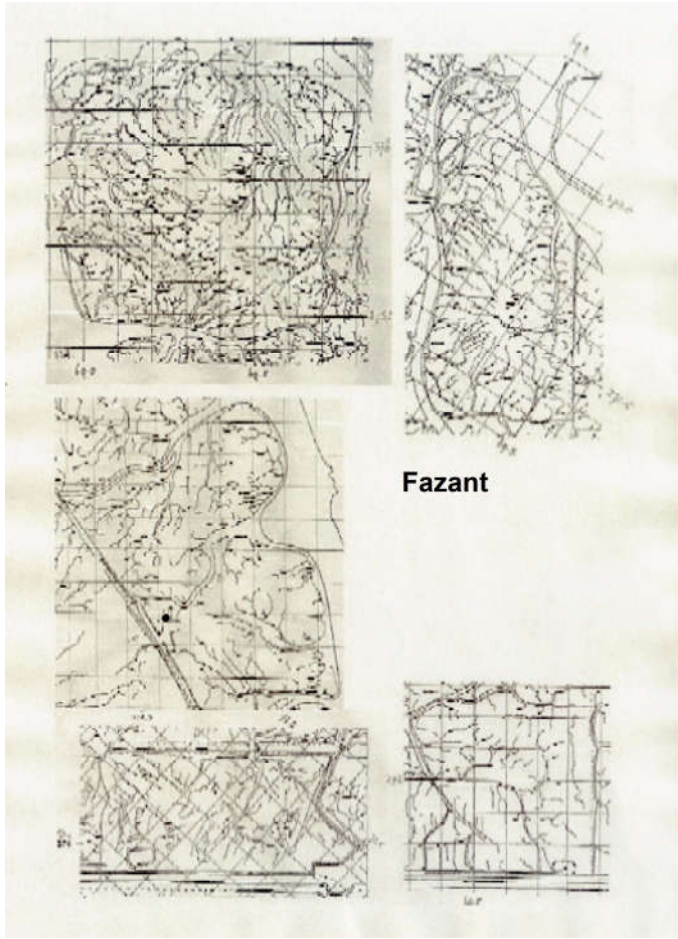

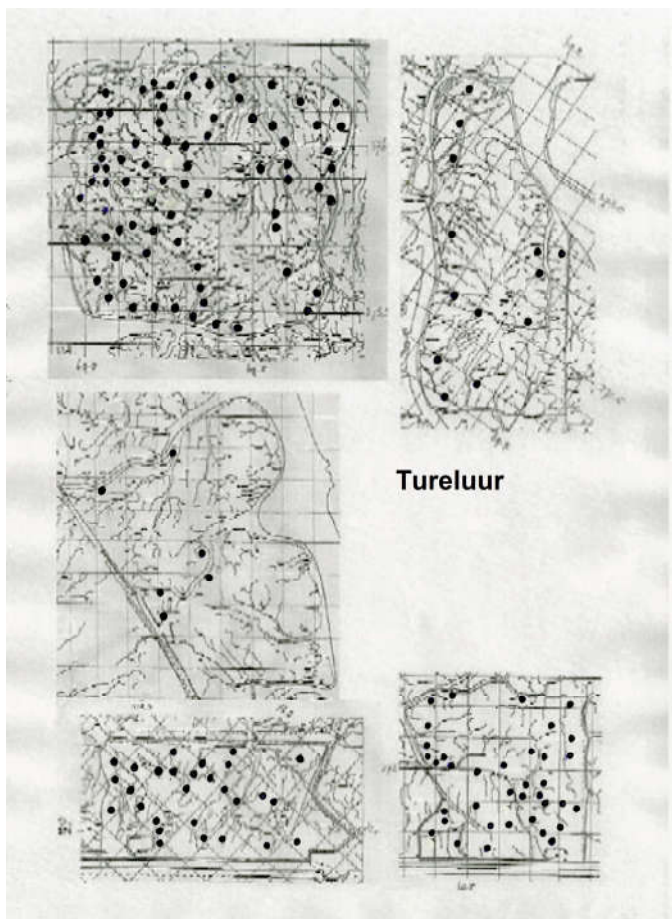
Bergeend

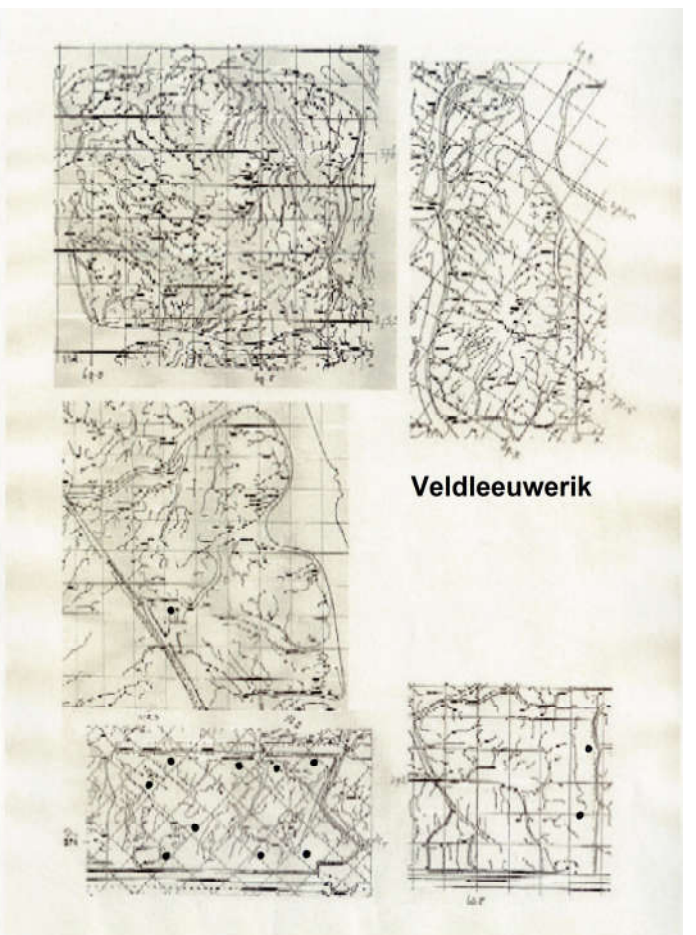
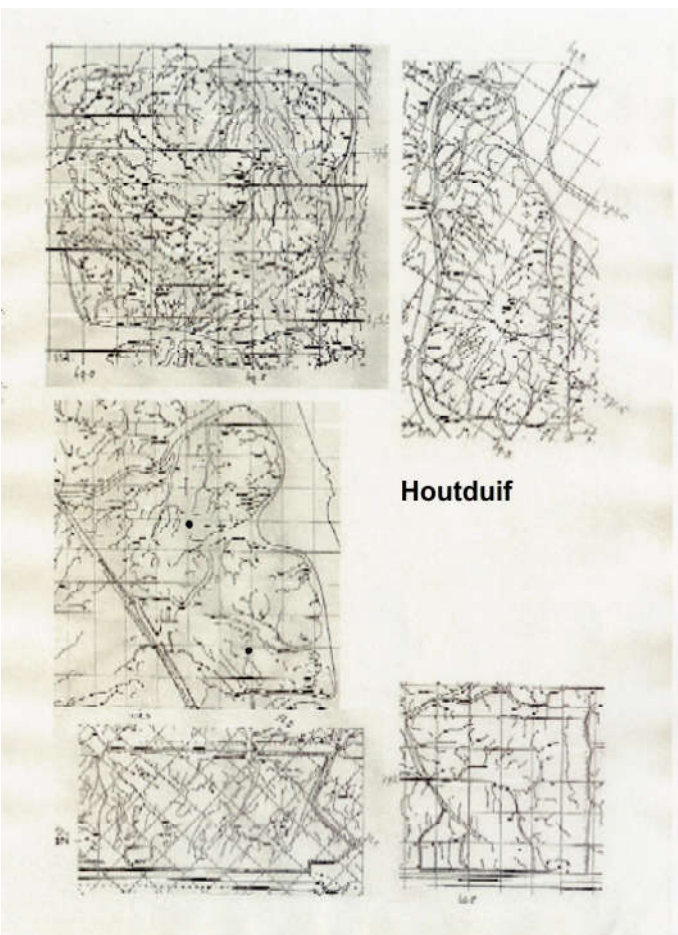
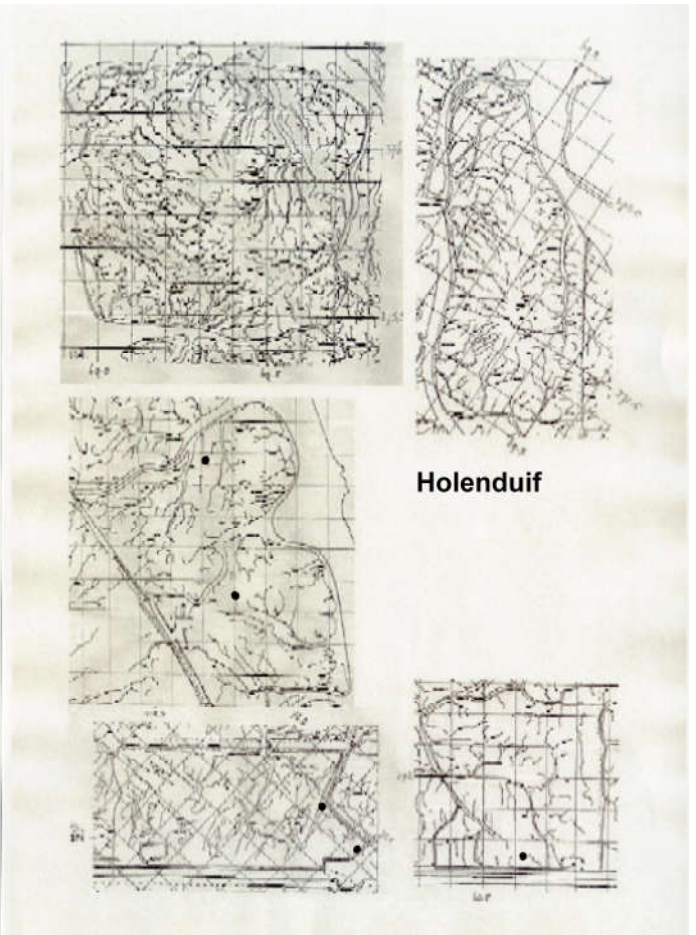

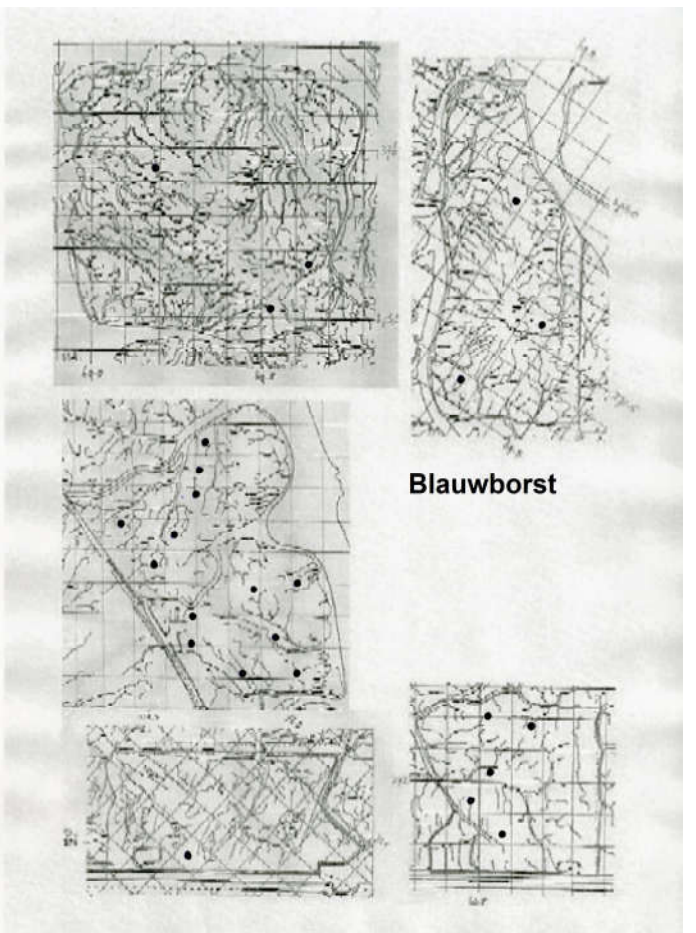
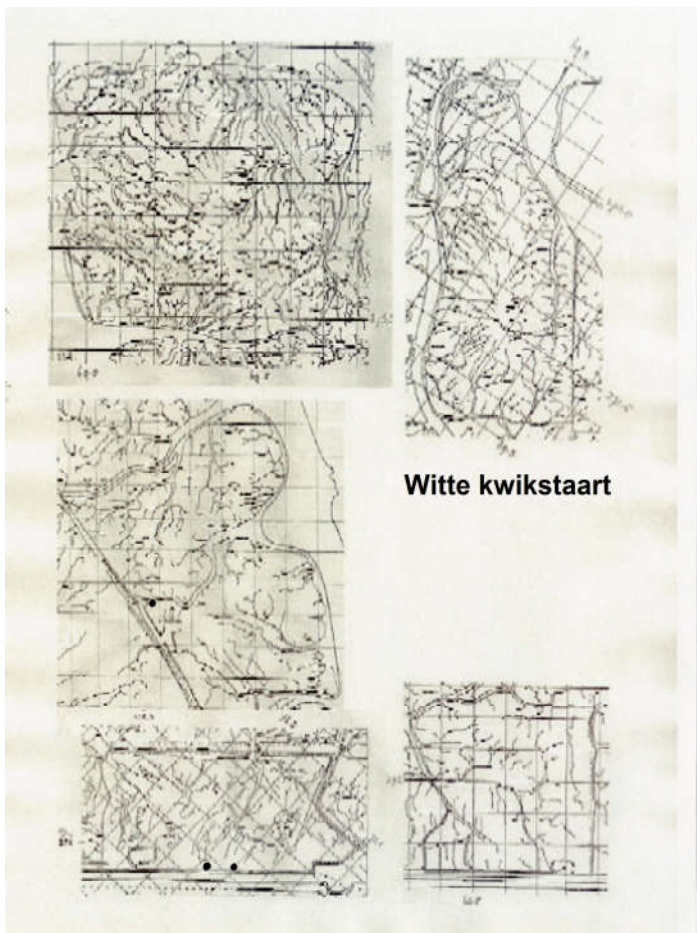
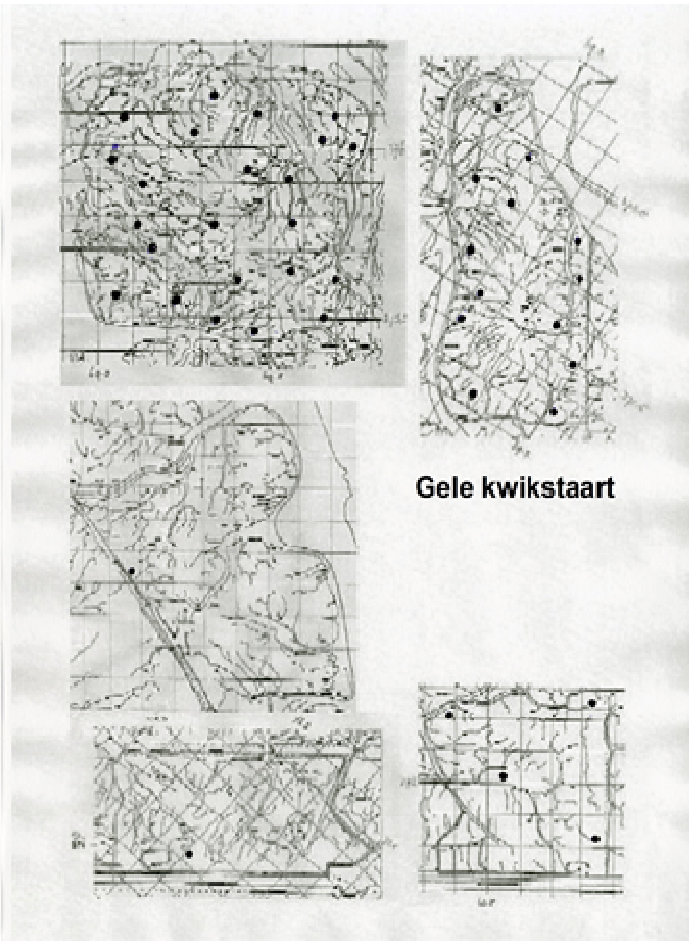
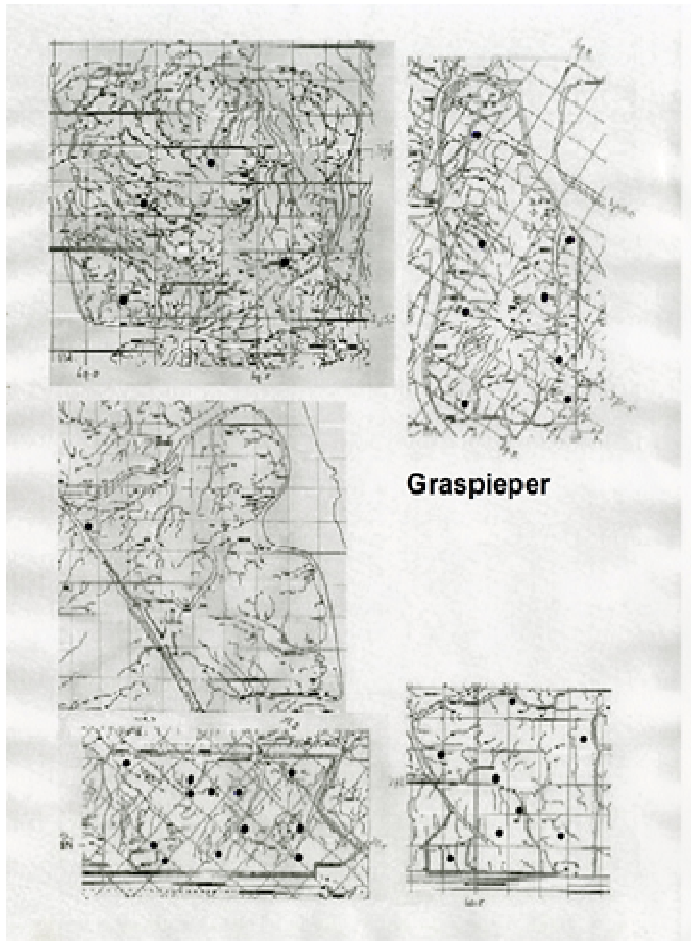
Krakeend

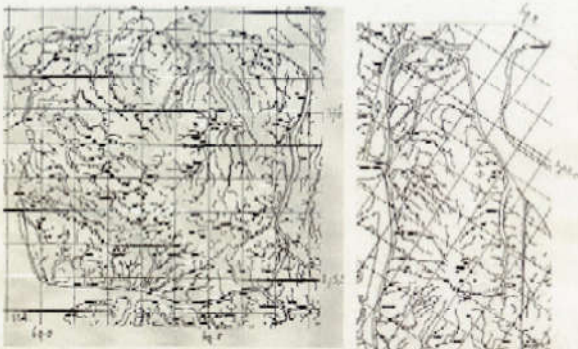

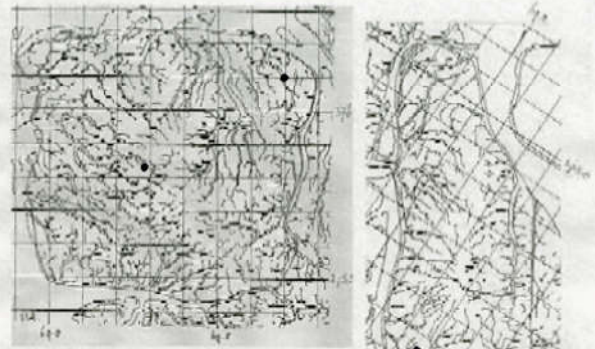
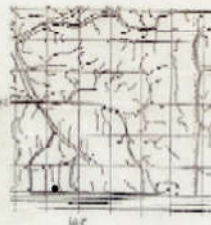

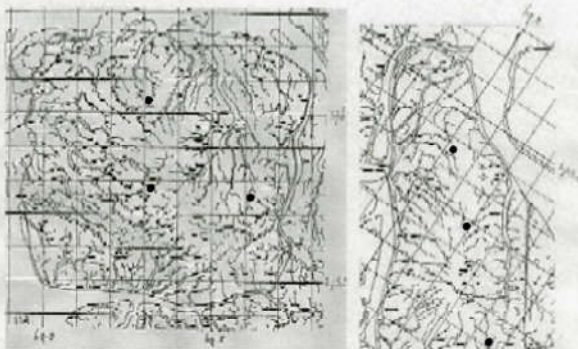

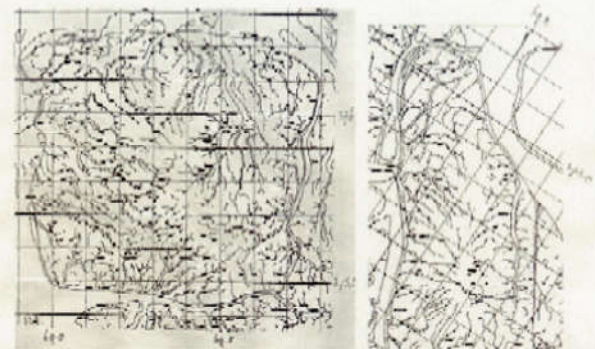
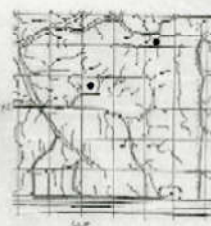
Roodborsttapuit

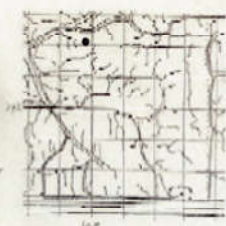
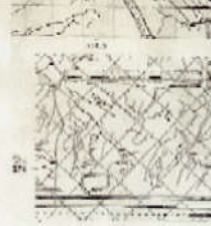
Graszanger

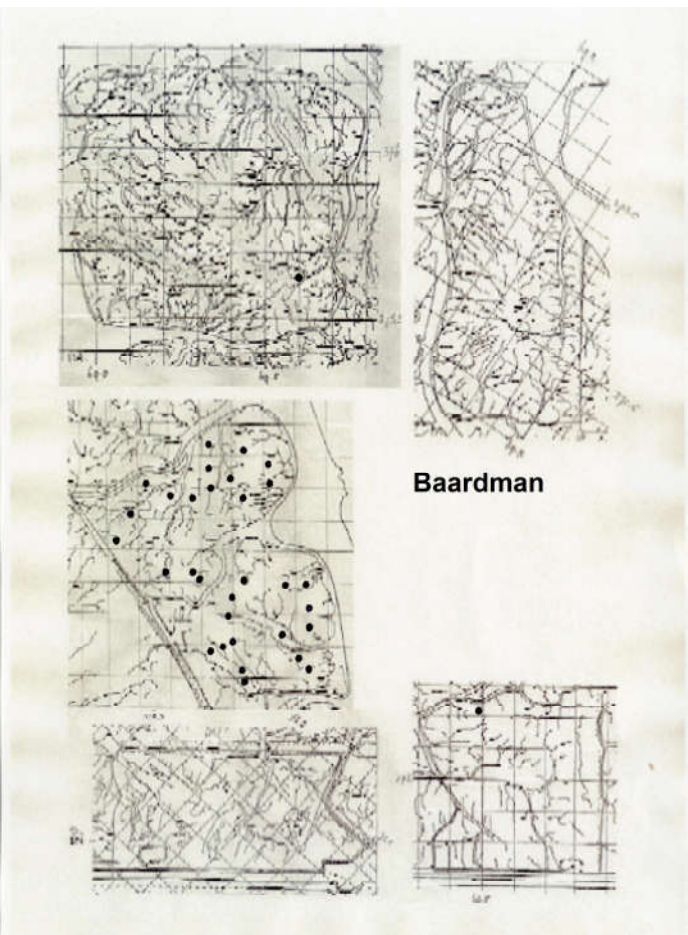
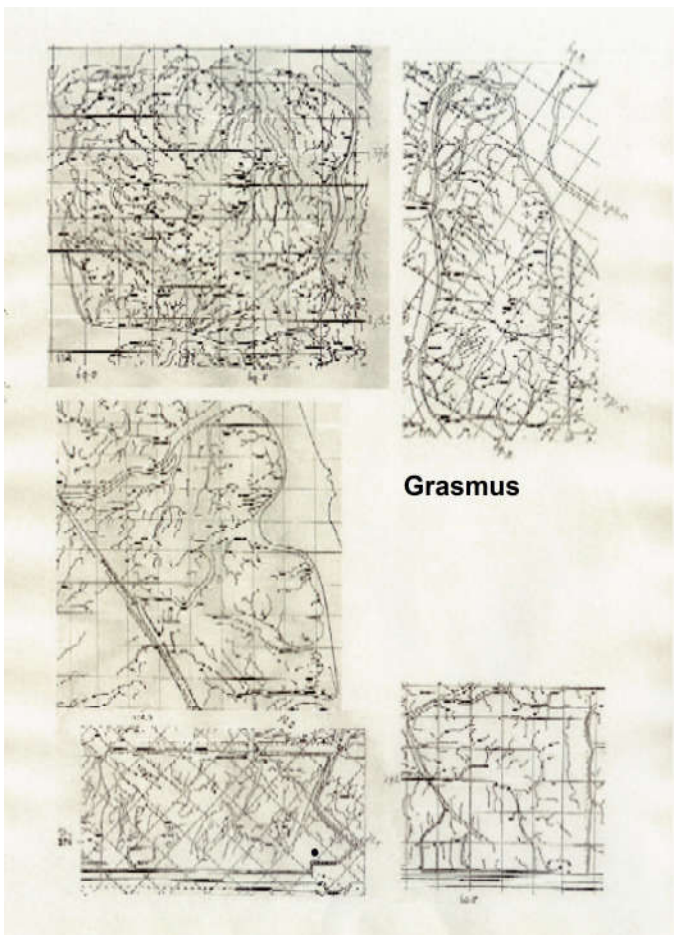
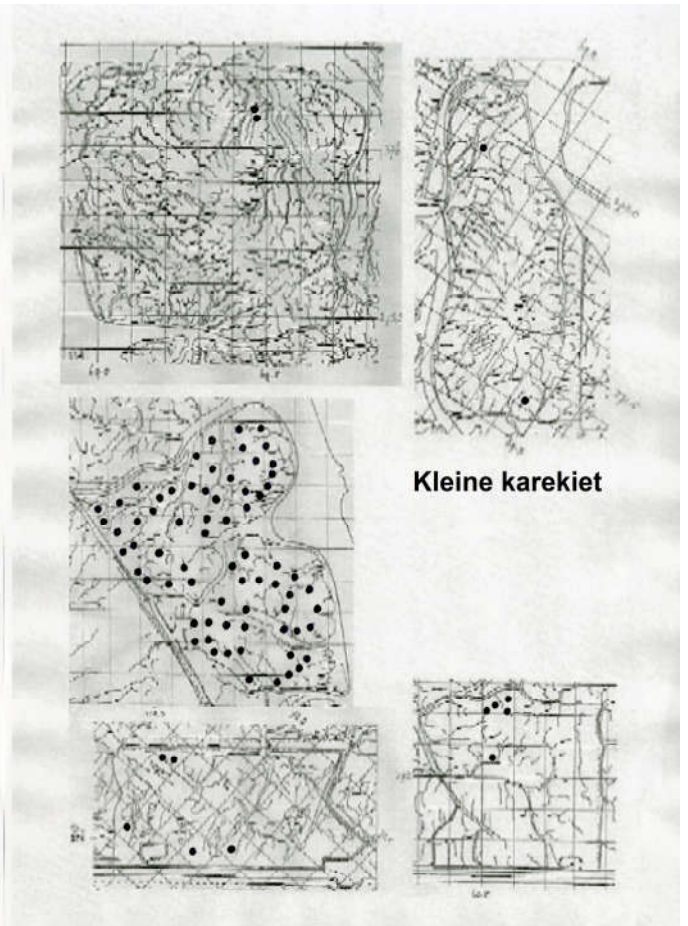
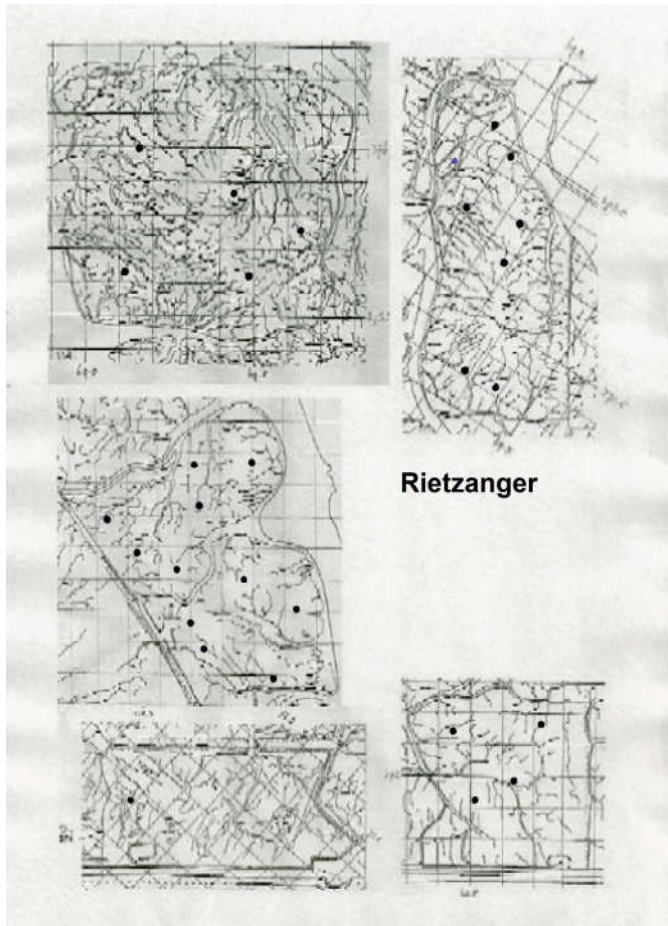

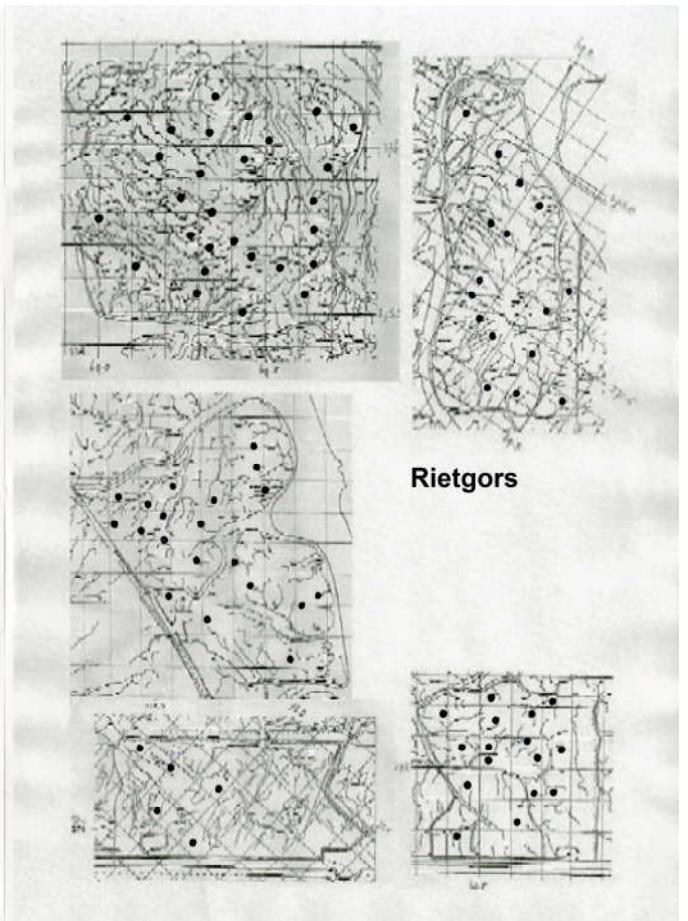
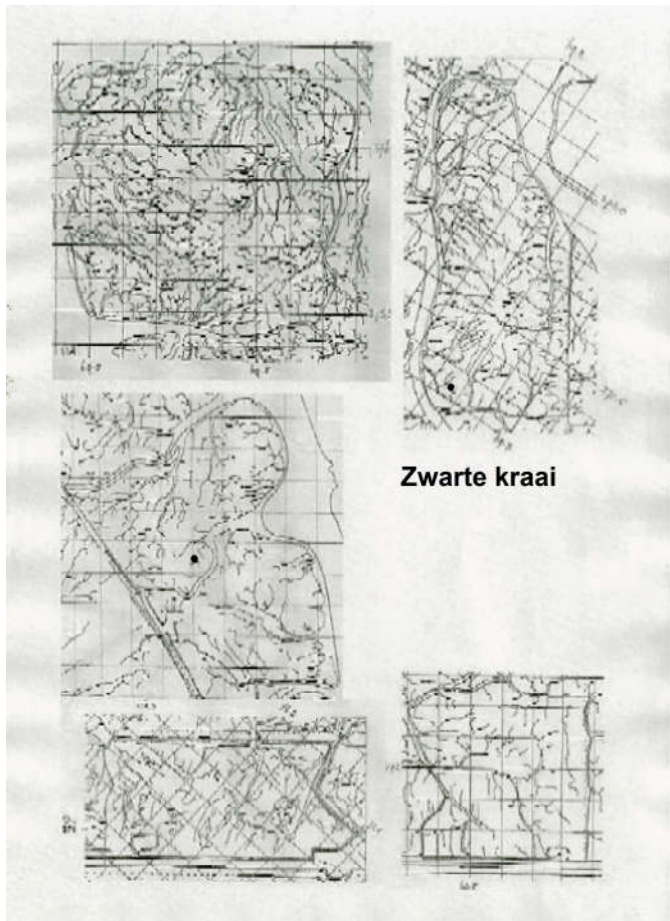
Sprinkhaanzanger

Snor

Springtij 11-8-2015

Oprukkend riet 14-7-2015

